

דברי הכנסת

כנס מיוחד

הישיבה התשעים-וחמש של הכנסת הארבע-עשרה
יום שני, ז' בניסן התשנ"ז (14 באפריל 1997)

ירושלים, הכנסת, שעה 10:04

תוכן העניינים

הודעת היושב-ראש

ההתדרדרות החמורה במצב בשטחים על רקע הקיפאון במשא-ומתן המדיני

עשרה חודשים לממשלת נתניהו – אין שלום, אין ביטחון

הפרת הסכמי השלום בידי הרשות הפלשתינית ועידודה לפעולות אלימות

מסמכים שהונחו על שולחן הכנסת

עמידת הממשלה במאבק לשמירה על אחדות ירושלים

הודעת היושב-ראש

היו"ר מ' שטרית:

בוקר טוב לחברי הכנסת הנוכחים. יש היום בבניין כ-37 חברי כנסת. אני מתכבד בזאת לפתוח את ישיבת הכנסת. אני מבקש את תשומת לבם והקשבתם של חברי הכנסת.

רחבעם זאבי (מולדת):

אדוני היושב-ראש, יש סיעה אחת בהרכב מלא.

היו"ר מ' שטרית:

אדוני, אני שמח מאוד שאתה מייצג את העבודה הפרלמנטרית בכבוד רב.

רבותי חברי הכנסת, אני מבקש לשלוח, בשם הכנסת כולה ובשם כל החברים, גם בשמי, את תנחומינו למשפחת אדרי, שיושבת שבעה על בנה שרון אדרי, זיכרונו לברכה, שנרצח בידי מחבלים. אני שולח את תנחומינו למשפחה, לחנה האמא, לאבא יצחק, לכל האחים והאחיות ולבני המשפחה כולה. אני בטוח שאני עושה זאת בשם כל חברי הכנסת. כולנו שותפים וכואבים את האבל שלכם. אנחנו מאחלים לכם שלא תוסיפו לדאבה עוד, ושתנחמו בין שאר אבלי ציון וירושלים.

הערה אישית: אני חושב שהיה ראוי, לאור ההתפתחות בפרשה הזאת, שאנשי המשטרה שהפיצו את השמועות שכל כך מקוממות את המשפחה, מי שאחראי לכך – שיופיע בפני המשפחה ויתנצל. זה יוסיף כבוד למשטרה ויוסיף כבוד לכולנו.

רבותי, הודעה. ראש הממשלה ביקשני להודיע, על-פי סעיף 36(א) לחוק-יסוד: הממשלה, כי: א. שר הביטחון שב ארצה ביום כ"ח באדר ב' התשנ"ז, 6 באפריל 1997; ב. שר המשפטים שב ארצה ביום כ"ח באדר ב' התשנ"ז, 6 באפריל 1997; ג. השר משה קצב מילא את מקום שרת התקשורת בעת היעדרה מהארץ, מיום א' בניסן התשנ"ז, 8 באפריל 1997, עד יום ג' בניסן התשנ"ז, 10 באפריל 1997, ואת מקום השר לביטחון פנים בעת היעדרו מהארץ, מיום כ"ח באדר ב' התשנ"ז, 6 באפריל 1997, עד יום ו' בניסן התשנ"ז, 13 באפריל 1997; ד. השר צחי הנגבי מילא את מקום שר הבריאות בעת היעדרו מהארץ, מיום כ"ד באדר ב' התשנ"ז, 2 באפריל 1997, עד יום ב' בניסן התשנ"ז, 9 באפריל 1997; ה. השרה לימור לבנת מילאה את מקום שר האוצר בעת היעדרו מהארץ, מיום כ"ח באדר ב' התשנ"ז, 6 באפריל 1997, עד יום ג' בניסן התשנ"ז, 10 באפריל 1997. אני מניח כי משרד התקשורת קיבל תוספת תקציב בימים האלה – – –

שרת התקשורת ל" לבנת:

שרת התקשורת רק – – –

היו"ר מ' שטרית:

אני מברך את כל היוצאים ואת כל השבים הביתה בשלום.

ההתדרדרות החמורה במצב בשטחים על רקע הקיפאון במשא-ומתן המדיני

היו"ר מ' שטרית:

רבתי, אנחנו עוברים לסדר-היום. על-פי דרישת יותר מ-30 חברי כנסת יש לפנינו ארבע הצעות לסדר-היום. ההצעה הראשונה: ההתדרדרות החמורה במצב בשטחים על רקע הקיפאון במשא-ומתן המדיני – של מפלגת העבודה. יציג את ההצעה חבר הכנסת אהוד ברק.

אהוד ברק (העבודה):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, "ראיתיכם שוב בקוצר ידכם ולבבי סף דמעה." איכה דלותם פתאום, איכה חדלתם ישע! איכה נעזבתם בדד, אובדי עצה ונתיבה, / ללא מחונן ומשיב נפש וללא מכוון צעד".

66 שנים חלפו מאז כתב המשורר הלאומי את השורות הללו, שמוקדשות היום לך, אדוני ראש הממשלה, במלאות עשרה חודשים לכינון ממשלתך, ממשלת מקסם השווא, ממשלה של מלל רב, בשבילה הוא "צלם קיומנו". אלמלא היתה זו CNN ממשלה עם זקיפות קומה של לולב, ממשלה שה-הממשלה שלנו היינו אולי צוחקים, אבל היא שלנו. חיינו, גורלנו, גורל ילדינו בארץ הטובה הזאת, בכל אלה אתם מהמרים על הכף. כל החלומות וכל התקוות נשברים מול מעשי חלם של הנהגה המיטלטלת בין תערוכות הפרחים של הולנד לחדרי החקירות של סנדו מזור.

מאז נכנסת לתפקידך, אדוני ראש הממשלה, עשרה חודשים, בוקר-בוקר אנו מתעוררים חרדים אל המציאות המרה שיביאו לנו כותרות העיתון המספרות את מעלליכם ומחדליכם. וכל ידיעה גרועה מחברתה: האבטלה עולה, העלייה יורדת, הצמיחה קורסת, התיירות מתמוטטת, השלום, חלום הדורות, מתפוגג. והביטחון, אדוני ראש הממשלה, הביטחון שהבטחת לנו, נשבר לרסיסים, כמו אותם רסיסי זכוכית שנשברו לילה-לילה על גבי המרקע, באחד ממעשי הרמייה והולכת השולל הגדולים ביותר בהיסטוריה הפוליטית שלנו.

האם כולנו הזזים? מי הוא זה שתקף את ממשלת רבין כשהוא ניצב על רקע השלדות המפוחמות של האוטובוסים בקו 5? ומי הוא האיש העומד בימים האלה במצח נחושה מול כל מצלמה ואומר: אנחנו, כאשר היינו באופוזיציה, נהגנו באחריות ולא תקפנו את הממשלה בעת התקפות טרור?

מי הוא האיש שהבטיח לנו בפורים שעבר, לאחר הפיצוץ בדיזנגוף-סנטר, שאם רק נחליף את הממשלה וניתן את ההגה בידינו, יבוא "השלום הבטוח" ואמהות תוכלנה לישון בשקט בבתיהן כאשר ילדיהן משחקים ברחובות? ומה התרחש בפורים השנה? האם כולנו הזזים, או שמא זה אותו האיש?

הבטחת ביטחון – יש ביטחון? הבטחת שלום – איפה השלום? הבטחת קץ לטרור – איפה סוף הטרור? והעיקר – איפה התקווה לעתיד, מנוחת הלוחם בתום הקרב, בית חם ושקט, חיוכי ילדינו, האור בעיניהם והאור בקצה המנהרה? לאן נעלמו כל אלה? האם בכוחך לשוב ולהביאם? "עושים שלום בטוח", אמרת. ואני אומר בכאב: אתם לא עושים, ולא שלום ולא בטוח.

מה הוא מאזן ההישגים של ממשלת נתניהו? – הרס השלום; הרס היחסים עם הנשיא הידידותי ביותר שהיה לנו בבית הלבן; משבר אמון עמוק עם חוסיין, מובארק, עומאן, קטאר ובחריין; חיסול ניצני הסחר עם העולם הערבי; שבר עם הפלשתינים; בידוד בזירה הבין-לאומית וניכור עמוק באירופה; הפסקת ההשקעות ויבוא ההון ובריחת חברות בין-לאומיות; עצירת הכלכלה וראשית המיתון; התקפות בוטות על התקשורת החופשית; תקיפת בית-המשפט העליון ושלטון החוק; 45 שעות חקירה של שר המשפטים; יועץ משפטי שהחזיק מעמד יומיים; שר משפטים שהחזיק מעמד חודשיים; מנהלי לשכה מתחלפים, רחמנא ליצלן, פעמיים, ועוד זרוע המשפט נטויה.

אבל מעל הכול וכואב מהכול ופחות מוצדק מהכול – הרס התקווה והחלום, התקווה והחלום שהיו הכוח המעצב והמניע אותנו לאורך כל תולדותינו, בדורות הגלות, בימים ההם, ובמאבקינו על תקומת ישראל בארצו, בזמן הזה; התקווה והחלום שהניעו, יחד עם החזון המדיני ותבונת המעשה, את דוד בן-גוריון ואת מנחם בגין, את משה שרת ואת גולדה מאיר, את לוי אשכול ואת שמעון פרס ואת יצחק שמיר; התקווה והחלום שהניעו, לצד היושר והאומץ, את יצחק רבין, יצחק שרנצ'ק בשיאו של מסע הסתה פוליטי, כשהוא נאבק על השלום, דרך המסדרון הנפתל והקשה של הטרור. התקווה והחלום האלה נתפוגגו וקרסו תחת ממשלתך, ובשל אובדנם, אם לא תשיבם, עתיד אתה בסופו של דבר ליפול.

לנגד עינינו קורסת מדיניות "השלום הבטוח" של נתניהו אל תוך מפולת של אובדן אמון, טרור, בידוד מדיני וקרקוע יסודות שלטון החוק. אל החלל שנוצר יש להחזיר את המדיניות האחראית השקולה והמפוכחת של תנועת העבודה ואת הובלתה על-ידינו. השאלה איננה מי יושב באיזה כיסא בממשלה, אלא מי מוביל את הממשלה, איך הוא מוביל אותה ולאן הוא מוביל אותה.

לשאלות האלה – ממשלת אחדות בראשות נתניהו איננה יכולה להיות פתרון. זו ממשלה אובדת עצות, כי ראשה איננו נוהג להתייעץ עם חבריה; אובדת דרך, כי דרכה מעולם לא נדונה, גם בין ראשה לבין שריה. וזוהי ממשלה שיש להיזהר ממנה. זו ממשלה תחת אזהרה. לממשלה כזאת לא ראוי שניכנס, ולא ניכנס. דמוקרטיה צריכה אופוזיציה. ממשלה כזאת צריך להפיל – לא להציל. מה שדרוש לנו הוא אחדות הלבבות בעם, ולא מראית מזויפת של אחדות מסביב לשולחן הממשלה.

ניתן לנתניהו גיבוי, גיבוי מלא – בלי לבקש דבר ובלו שנתבקש לכך – במאבק נגד הטרור, בעמידה נגד תכתיבים ובכל צעד לשלום, אך נמשיך ונפעל להחלפתו כראש ממשלת ישראל.

על שלושה יסודות נשענת עמדתנו האסטרטגית: על עוצמתנו הצבאית והכלכלית, על גיבוי של ארצות-הברית ודעת הקהל בעולם החופשי ועל ההסכמה הפנימית בישראל. את שלושתם, אדוני ראש הממשלה, אתה מקעקע מתוך אי-הבנה עמוקה של מהות ומגבלות השימוש בכוח ברמה הלאומית. צורת הטיפול החלמאית בהר-חומה ובפעימה הראשונה לא זקפה את קומתנו, אלא להיפך, החלישה את ישראל לקראת הבאות והגבירה את בידודה בעולם. הישגי ישראל תחת הטובות בממשלותיה, למן מלחמת השחרור, התבססו על דיבורים מעטים, עשייה רבה – בעיקר שקטה – בשטח ויצירת לגיטימציה בין-לאומית לשימוש בעוצמה הישראלית במקרה שזו תידרש.

תזמון נכון, רגישות לפרספקטיבה של היריב, שהוא היום גם שותף, והצורך להיות חכם, לא רק צודק – אלו השיקולים שראוי שידריכו אותך.

הגיע הזמן לחזור לדרכו של יצחק רבין: דרך של בניית אמון עם שכנינו, מתוך עוצמה ולא מתוך פחד, חולשה וחרדות שווא. דיבור אמת אל הציבור על היעדים, התקוות והמכשולים, ביושר ובאומץ, בלי גימיקים ובלו אחיזת עיניים. לא אנדורה ולא פורטו-ריקו, שיהפכו, חלילה, לבוסניה או לבלפסט. דרך השלום שלנו בנויה על היפרדות מהפלשתינים. הם יגדירו את עצמם במגבלות ההסכם, מעבר לגבולותינו בהסדר הקבע. מאבק נחרץ בטרור וחתימה נחרצת לשלום – שניהם במקביל, שניהם יחד עם הרשות הפלשתינית. אין דרך מעשית אחרת. זו הדרך של סיכוי ושל תקווה. זו הדרך שתנצח.

ראש ממשלה צריך לחשוב, ולא לשלוף; להקשיב, ולא רק להכתיב; לנתח בקור רוח, מול כל צעד, מה היא האלטרנטיבה; לעורר אמון, ולא עוינות; להיאבק בעיקשות על העיקר, ולדעת להתגמש בטפל; להעיר תקווה, ולא ייאוש – לנו, אבל גם לפלשתינים, גם לסורים, כי בסוף מנהרת הייאוש מחכים האלימות ומחירה – לשני הצדדים.

לצד הדרישה הנחרצת מהרשות הפלשתינית להשתלט על מקורות הטרור משטחה, נדרשת פעולת שיקום מיידית של אמון ושיתוף פעולה: שיקום שיתוף הפעולה עם שירותי הביטחון של הרשות הפלשתינית, גם בסיכול; חידוש משא-ומתן רציני ושקט על הסדר הקבע; שיקום האמון עם המלך חוסיין והנשיא מובארק; חידוש המשא-ומתן עם סוריה. בלעדי אלו ניקלע למעגל דמים מחמיר והולך, ומניעתו, תוך הבטחת אינטרסינו החיוניים, היא חובתה העליונה של הממשלה ושלך, אדוני, העומד בראשה.

חברי הבית אנשי הקואליציה, אתכם אני שואל, וישיב כל איש מכם לעצמו – לבדו, לא לי – כשהוא ניצב מול מצפונו: האם אתם מאמינים לראש הממשלה?

קריאה:

אהוד ברק (העבודה):

האם אתם יודעים מה דרכו?

קריאות:

כן.

אהוד ברק (העבודה):

האם אתם שותפים?

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

כן.

נסים דהן (ש"ס):

כן.

אהוד ברק (העבודה):

האם בכם הוא לא מזלזל?

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

לא.

נסים דהן (ש"ס):

לא.

אהוד ברק (העבודה):

האם על כבודכם איננו מוחל?

קריאות:

לא.

אהוד ברק (העבודה):

האם בכם הוא לא מהתל?

קריאות:

לא.

אהוד ברק (העבודה):

האם את כבשתכם איננו גוזל לעתים?

קריאות:

לא.

אהוד ברק (העבודה):

האם נזכה לראות מי מכם אומר לראש הממשלה: אתה האיש.

נסים דהן (ש"ס):

אופיר פינס, תגיש בג"ץ על זה.

אהוד ברק (העבודה):

האם נתניהו אכן טוב ליהודים?

קריאות:

כן.

אהוד ברק (העבודה):

ולישראל בכלל?

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

כן.

קריאות:

כן.

אהוד ברק (העבודה):

אין ביטחון ואין שלום. האם יש סיבה להצביע בפעם הבאה נתניהו?

רחבעם זאבי (מולדת):

אהוד ברק (העבודה):

הציבור כולו בחר אותך, אדוני ראש הממשלה, גם אם ברוב זעום. אולם אמונו של הציבור ושיפוטו כי מנהיג אכן ראוי לעמוד בראשו, זהו נכס נזיל, יותר משנראה על-פי לשונו היבשה של החוק. בהיותו – תוכל לעמוד בכל המבחנים לתפארת מדינת ישראל; בהיעדרו – סופך שתיפול. והדבר בידיך.

בפרוס חג הפסח רצוני לשלוח מכאן לחברי הבית ולכל בית ישראל, בשמנו באופוזיציה, ברכת חג חירות שמח וסדר כהלכתו, בעזרת השם, לכולנו. כן יהי רצון.

היו"ר מ' שטרית:

תודה רבה לחבר הכנסת אהוד ברק.

עשרה חודשים לממשלת נתניהו – אין שלום, אין ביטחון

היו"ר מ' שטרית:

אנחנו עוברים להצעה השנייה לסדר-היום, של סיעות העבודה–מרצ: עשרה חודשים לממשלת נתניהו – אין שלום, אין ביטחון. תציג את ההצעה חברת הכנסת ענת מאור.

ענת מאור (מרצ):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, ערב פסח, האביב בפתח, המוני בית ישראל מתכוננים לליל הסדר, אך עננה כבדה רובצת על העם.

לפני 3,200 שנה יצא עם ישראל מעבדות לחירות – – –

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

3,300.

ענת מאור (מרצ):

– – – ועתה ראש הממשלה מביא עלינו, בזחיותו ויהירותו כי רבה, רעה גדולה.

ב-29 במאי 1996, ויקום מלך חדש על ישראל, אשר לא ידע את יוסף, ולא ידע את פשר השלום, ולא ידע את טעם האחריות ואת סוד המקצועיות, את רזי הדמוקרטיה ואת האמינות. ויאמר אל עמו: הבה נתחכמה לו. ויתחכם להם, וימרר את חייהם, ויאכילם מרורים מרורים.

בעשרה חודשים בלבד הספיק נתניהו להכביד על עמו עשר מכות קשות מנשוא:

מכה ראשונה – דם. במקום שלום והבנה, חזרה שפיכות הדמים אל ארצנו. אין שלום, אין ביטחון. יש פיגועים, יש סכנה של התלקחות מלחמה.

מכה שנייה – אלימות פוליטית. במקום לפעול בדרך של הידברות והסכמים פועל נתניהו באופן כוחני. אין שלום, אין ביטחון. יש אלימות פוליטית, יש סכנת מלחמה.

מכה שלישית – חידוש האינתיפאדה. פרק שחלף הלך לו חוזר אלינו כמכת ברד. אין שלום, יש סכנת מלחמה.

מכה רביעית – האבטלה. המוני בית ישראל, בדימונה, בבית-שאן, בשפרעם, מפוטרים ומובטלים. ורק הבוקר התבשרנו על עלייה נוספת של 3.6% באבטלה. אין עבודה, אין פרנסה בכבוד, אין משקיעים מחוץ-לארץ. יש מובטלים.

מכה חמישית – המיתון וההאטה מכים במשק בכל עוזם. זו כבר לא הערכה, זו כבר עובדה. על-פי סקר שבנק ישראל עשה בקרב עסקים וחברות, מתוך 609 חברות – 70% דיווחו על ירידה ועל מיתון. אין צמיחה כלכלית, אין משקיעים מחוץ-לארץ. יש מיתון, יש משבר כלכלי.

מכה שישית – הגדלת הפערים. ראש הממשלה פוגע בגמלאים, בילדים, בנשים ובפריפריה. אין מדיניות של צדק, אין מדיניות רווחה. יש עוני, יש פערים.

מכה שביעית – חושך. ראש הממשלה הכתים את הדמוקרטיה הישראלית בצללים שהיא לא ידעה מעודה. אין דמוקרטיה חסונה, אין מערכת איזונים. יש כוחנות, יש ניצנים של חברה טוטליטרית.

מכה שמינית – טיפוח הכפייה הדתית ופגיעה בזכויות האדם והאזרח במדינה.

מכה תשיעית – בידוד מדיני. ראש הממשלה הצליח לבודד את ישראל גם מהגדולה שבידידותיה, מארצות-הברית. אין עוד הערכה וביטחון לישראל בתוך משפחת העמים. יש בידוד, יש עוינות.

מכה עשירית – אות הקלון של פרשת חברון-בר-און, והעם ממתין לעמדת הפרקליטות. אבל בכל מקרה, אין כבוד, אין הדר. יש פרשיות, יש קלון.

חברות וחברי הכנסת, למרות עשר המכות שהביא עלינו נתניהו בעשרה חודשים בלבד, אין הוא רואה את עוני עמו, אין הוא שומע את צעקתם ואין הוא חש את מכאוביהם. הוא ממשיך לתור עם בני משפחתו בעולם הרחב ומשקיף על הארץ מנגד. וירא בסבלותם, ויחליט להתחכם להם עוד ועוד; ככל שהוא יותר מועד וכושל, כך הוא יותר צוהל. ככל שהוא מכביד יותר את ידו על העם, כך עולה זחיחות

דעתו. ככל שישיראל מבודדת יותר, כך הולך לבו וגואה, כאילו נגזרה עלינו מצדה שנית. ככל שהמצב המדיני והביטחוני מחריף, כך עולה סף היהירות שלו.

ראש ממשלה מסוכן כזה עוד לא היה בתולדות מדינת ישראל. הוא מביא קללה על הארץ הזאת, הוא גונב את דעתם של אזרחיה, הוא לוקח את התקווה מאנשיה ומילדיה. דרכו עקלקלה, פתלתולה, חמקמקה, מקולקלה וקלוקלת.

ודווקא בשל כך, ראש ממשלה כזה אטום וחתום ממילא בפני הביקורת והתבונה. ולכן המלים הבאות מיועדות דווקא ליושב-ראש מפלגת העבודה ולמפלגת העבודה.

אדוני יושב-ראש האופוזיציה, אל תיתן חסותך, אל תיתן תמיכתך לראש הממשלה הגרוע ביותר והמסוכן ביותר שהיה בתולדות מדינת ישראל. אפשר שתהיינה דעות שלא עולות בקנה אחד עם דעותינו – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

אל תדאגי, לא ניתן לו תמיכה. את יכולה להיות שקטה. לא תהיה תמיכה של מפלגת העבודה בממשלה הזאת. לא תהיה ממשלת אחדות.

ענת מאור (מרצ):

אני מקווה שזה נרשם בפרוטוקול ומחייב את מפלגת העבודה.

חגי מירום (העבודה):

אני לא כל כך בטוח, ויש לך סיבות לדאוג.

שרת התקשורת ל' לבנת:

ענת מאור (מרצ):

ראש הממשלה הזה הוא נביא שקר, דרכו ומלאכתו רמייה הן, והמנהיגות השקרית שלו שוטפת את הארץ במהפכה תרבותית רגרסיבית. במקום אמינות הוא מצמיח לנו שרלטנות.

נתניהו אינו העם. הוא ניצח על חודו של קול – –

יורי שטרן (ישראל בעלייה):

רחבעם זאבי (מולדת):

הוא רימה אותנו.

ענת מאור (מרצ):

– – ועתה, על מחצית העם, בתוספת כל מאוכזביו, מחנה שהולך וגדל, החובה להיאבק נגד מדיניותו ההרסנית והשלומיאלית.

אין זה פלא שראש הממשלה עט על רעיון ממשלת האחדות כמוצא שלל. הוא זקוק לה כמו לקרש הצלה, כי הוא והממשלה שלו נמצאים על הקרשים. זו הסיבה העיקרית לכך שהאופוזיציה – מפלגת העבודה וכל האופוזיציה כולה – לא צריכה להביא לא קרש הצלה ולא קביים למדיניות המקרטעת וההרסנית של ראש הממשלה.

על האופוזיציה, על העם, על מאוכזבי נתניהו, להיאבק בנחישות נגד ראש הממשלה המסוכן ביותר שקם עלינו, ולהדיח אותו מוקדם ככל שניתן, למען השלום, למען הצמיחה ולמען הדמוקרטיה.

ולסיום, האביב בעיצומו, אך עם ישראל חרד שראש הממשלה ייקח אותנו מחירות לשעבוד. ראש הממשלה, כל עוד אתה בשלטון, אנחנו תובעים שתעצור באדום. אנו מצפים שתזכור שלא כל העולם במה, ולא הכול יח"צנות והתנשאות. אוי לנו אם היהירות תוביל אותך למדיניות של תהום, של מלחמה. אנחנו, האמהות והאבות, שילדינו כבר בוגרים הם, לא נותנים לך אור ירוק ל"מכת בכורות", ל"מכת דם", ל"מכת חושך" של מלחמת יש ברירה מיותרת. ראש הממשלה, עצור באדום, בטרם פורענות. תודה.

היו"ר מ' שטרית:

נאום חברת הכנסת ענת מאור.

אנחנו עוברים – – –

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

מפני שהוא היה ממש – – – אדוני היושב-ראש.

הי"ר מ' שטרית:

לכן אמרתי: נאום חברת הכנסת ענת מאור.

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

אבל אני מתפלא על הנואם הקודם, חבר הכנסת אהוד ברק, ועל חברת הכנסת ענת מאור, שלא אמרו מלה אחת על אותו רב-מרצחים ערפאת וחבריו.

הי"ר מ' שטרית:

– – – עוד מעט

שרת התקשורת ל' לבנת:

למה אתה מתפלא?

הי"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת שמריהו בן-צור, יש עוד הצעות.

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

מכנסים את הכנסת ולא אומרים מלה אחת על אותו רב-מרצחים.

אהוד ברק (העבודה):

אתה לא מקשיב לדוחות של צה"ל.

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

— — — נאום תנ"כי. יפה מאוד.

הפרת הסכמי השלום בידי הרשות הפלשתינית ועידודה לפעולות אלימות

היו"ר מ' שטרית:

אני מבקש להתקשר. אני מזמין את הנואם הבא, חבר הכנסת עוזי לנדאו, שיעלה את ההצעה: הפרת הסכמי השלום בידי הרשות הפלשתינית ועידודה לפעולות אלימות – מטעם הליכוד.

אלי גולדשמידט (העבודה):

האופוזיציה מקבלת עוד הצעה לסדר-היום?

היו"ר מ' שטרית:

תיכף תשמע את חבר הכנסת עוזי לנדאו, חבר בכיר בקואליציה.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, האזנתי למבול דברי הבלע, תחילה של הטוען לראשות הממשלה, אחר כך של חברת הכנסת ענת מאור המצטטת מספר שמות על יוסף הצדיק, על שוועת בני ישראל. אני רוצה להזכיר לך, על שוועת בני ישראל כתוב: ותעל שוועתם השמימה מן העבודה; לא כתוב "מהליכוד". כתוב שם: ויקוצו בני ישראל מן העבודה. העבודה יושבת כאן ולא יושבת שם. רשמו זאת לפניכם.

אלי גולדשמידט (העבודה):

איזה נימוק, איזה גאון, גאון במקורות.

שרת התקשורת ל' לבנת:

זאב בויים (הליכוד-גשר-צומת):

תלמד קצת, לא יזיק לך.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, שמעתי את הדברים החמורים נגד ראש הממשלה של הטוען לראשות הממשלה – הוא דיבר על חיוכי ילדינו, הוא דיבר על התקוות, הוא דיבר על תהליך מדיני סלול, שהנה עכשיו הממשלה הנוכחית משבשת אותו.

אברהם פורז (מרצ):

ענת מאור (מרצ):

היו"ר מ' שטרית:

חברת הכנסת ענת מאור.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת ברק, אני ניצב לא רק לפני מצפוני בדברים האלה, אני אציג שאלות גם בפני מצפונך –

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת לנדאו, רק שנייה אחת.

חברי הכנסת, שמתם לב, הנאומים הראשונים, גם של חבר הכנסת ברק וגם של חברת הכנסת מאור, נשמעו בשקט רב. אני מבקש לנהוג באותה צורה. גם אם לא מסכימים זה לדברי זה, נשמע זה את זה בשקט. לא יכול להיות שיפריעו למישהו.

אברהם פורז (מרצ):

אבל חבר הכנסת לנדאו חלק שבחים לעבודה, הוא הציג אותה כמפלגה שקיימת.

היו"ר מ' שטרית:

אתה לא חושב שהיא מפלגה קיימת?

סופה לנדבר (העבודה):

חיים רמון (העבודה):

היו"ר מ' שטרית:

חברים, כל אחד יעיר עכשיו מה שהוא רוצה, ואחר כך ניתן לעוזי לנדאו לדבר.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת רמון מציין כאן, שבזכות מפלגת העבודה היתה יציאת מצרים – – –

חיים רמון (העבודה):

לפי דבריך.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת רמון מדבר על השורשים העמוקים של מפלגת העבודה, מיציאת מצרים.

חיים רמון (העבודה):

הוצאנו מעבדות לחירות.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אני רוצה להזכיר לך עוד פסוק. כאשר כתוב שעלו בני ישראל ממצרים, שם גם אין הכתוב שוכח לציין את האספסוף הרב אשר בקרבו ואת הערב-רב אשר בקרבו. כדאי גם את הדברים האלה לרשום בצד.

אלי גולדשמידט (העבודה):

מי היה האספסוף?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אני מציע להמשיך הלאה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

מה הנמשל שלך, חבר הכנסת לנדאו? מי זה האספסוף?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

קודם כול, אני שמח על כך שלפחות הנאום שלי מעורר עניין. תצטרכו להודות ששני הנאומים הקודמים השרו שיממון – אפילו לא קריאת ביניים אחת.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אני שואל אותך: מי זה האספסוף? אלה שהסיתו נגד רבין זה האספסוף?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת אלי גולדשמידט, אם תיתן לי אפשרות, אם לא רק תשאל – – –

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת אלי גולדשמידט, תן לו צ'אנס לענות.

אלי גולדשמידט (העבודה):

הוא הביא משל – – –

היו"ר מ' שטרית:

שאלת אותו. תן לו הזדמנות לענות.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אני שואל אותך: האם האספסוף שאתה מתייחס אליו ביציאת ישראל ממצרים זה אותו אספסוף שהסית, בראשות ראש הממשלה, נגד יצחק רבין, ובסופו של דבר הביא לרציחתו?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

השאלה הזאת היא לא רק שאלה, היא דבר חמור – – –

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

ההסתה האמיתית היא שלך, חבר הכנסת אלי גולדשמידט, בהאשימך את ראש הממשלה ודברים שאמר כחלק ממה שהוביל לרצח ראש הממשלה רבין. הדברים הם חמורים, הדברים האלה קשים, הדברים האלה ראויים לכל הוקעה ולכל גינוי שהוא – –

ענת מאור (מרצ):

היו"ר מ' שטרית:

חברת הכנסת מאור, תנו לחבר הכנסת לנדאו לדבר.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

-- והם אינם ראויים לתשובה רצינית.

ענת מאור (מרצ):

היו"ר מ' שטרית:

בסדר, לא הפריעו לך. היה לאנשים הרבה מה להעיר על דבריך, ואף אחד לא העיר לך. אל תפריעו לאחרים.

חיים רמון (העבודה):

זה היה נאום טוב, אמיתי, לא היה על מה להעיר.

היו"ר מ' שטרית:

נכון, מאה אחוז --

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

נאום יוצא מהכלל.

היו"ר מ' שטרית:

-- ראיתי שהקשבת, חיים רמון, ראיתי שהקשבת בקשב רב --

רו כהן (מרצ):

-- אדוני היושב-ראש, אני בטוח --

היו"ר מ' שטרית:

-- ואני מבקש שתקשיב באותה מידה.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, דובר כאן על התהליך המדיני שעמדו מאחוריו מר רבין, זיכרונו לברכה, מר פרס, חברי מפלגת העבודה. אני מבקש להביא לידיעתכם אותו ריאיון ב"הארץ" מ-7 במרס, שבו שואל העיתונאי מר שביט את חבר הכנסת דהיום יוסי ביילין, פעם שר – נעים להגיד "חבר הכנסת דהיום" –

בנימין בן-אליעזר (העבודה):

תחזור שנית.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

-- את השאלה הבאה: "בשום שלב לא שאלתם את עצמכם לאן כל זה מוביל?" "כל זה", הכוונה לאוסלו. תשובה של חבר הכנסת ביילין: "לא". שאלה: "לא שוחחת מעולם עם רבין על המשמעות של אוסלו בטווח הארוך?" תשובה של ביילין: "אף פעם". שאלה: "ועם פרס?" תשובה: "גם עם פרס לא דיברתי על כך".

רון כהן (מרצ):

אבל הוא דיבר עם מיקי איתן.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, לפנינו תהליך, אולי מן החשובים ביותר, מן המכריעים ביותר לעתידה של מדינת ישראל. יש בו תקוות מרחיקות לכת, יש בו סיכונים שלא נודעו בעבר, ובתהליך הזה, איש מהוגיו, מאדריכליו, לא שאל את עצמו לאן כל זה מוביל.

אהוד ברק (העבודה):

לא את עצמו – את ביילין.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

גם אתה, חבר הכנסת ברק, לא שאלת את עצמך ולא חשבת לאן כל זה מוביל.

אהוד ברק (העבודה):

אני חשבת, בהחלט.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אנחנו קיוונו לשלום – כולם מקווים לשלום, גם אתם, בוודאי – אבל האם חשבתם שמא התהליך הזה, שאתם מאחוריו, יוביל לפצצות בלב דיזנגוף, בקו 5? האם העליתם על דעתכם שתהליך כזה יכול להוביל לחטיפות? האם חשבתם על כך שהשב"כ, אגב התהליך הזה, לא יוכל עוד לסכל פיגועי טרור כפי שהיו בעבר, משום שאתם בתהליך הזה אפשרתם לשבש ולהרוס את כל תשתית המודיעין C? וגם בשטחי B, אבל גם בשטחי A שלנו, בוודאי בשטחי

חגי מירום (העבודה):

אתה מניח שאם לא היה התהליך הזה היה המצב טוב יותר?

אברהם פורז (מרצ):

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, אני מבקש לדעת האם שאלתם את עצמכם, האם מספר ההרוגים בתהליך הזה עלול להיות כפול ממה שהיה לפני שהתחלתם בתהליך הזה? האם לא חשבתם לפני שנכנסתם לתהליך, שאנשים יחששו לנסוע באוטובוסים, שדרכי ציון, דרכי ירושלים, ריקות משום שאתם לא הייתם מסוגלים לספק ביטחון?

אברהם פורז (מרצ):

אז למה אתם ממשיכים?

בנימין בן-אליעזר (העבודה):

אז למה ראש הממשלה שלך ממשיך עם זה?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, חבר הכנסת ברק, ידידי ממפלגת העבודה – –

קריאות:

היו"ר מ' שטרית:

חברים, אני מבקש.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

– – מדינאות איננה מתבססת על משאלות לב. עליה להיזהר מאשליות, עליה להתרחק מחלומות, עליה לעסוק במציאות. וכאשר אנחנו מדברים על קבלת החלטות, אנחנו מדברים על קבלת בתנאים של אי-ודאות, ולכן סיכון שלוקחים בתנאים כאלה צריך שיהיה מחושב. צריך לחשוב על כל פרט מראש, חבר הכנסת פואד.

בנימין בן-אליעזר (העבודה):

לביבי תגיד את זה, לא לנו.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

צריך להביא בחשבון בטעות שעשינו, אם יתברר שטעינו, אם המחיר שאותו נשלם יהיה מחיר סביר, שאפשר לעמוד בו. אבל מי שנכנס לתהליך זה, תהליך אוסלו, בלי שחשב על זה מראש – הוא אומר, לא אני – מי שלקח על עצמו את הסיכון הגדול הזה, לא עסק במדינאות. הוא פוליטיקאי קטן, הוא לא עסק בסיכון מחושב, הוא עסק בהימור, ובין המהמרים גם אהוד ברק הטוען לכתר.

רון כהן (מרצ):

אז למה אתם מסכימים להיפגש עם ערפאת?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אני סבור שעד המדינה, חבר הכנסת יוסי ביילין – –

חגי מירום (העבודה):

אתה לא מתבייש לקרוא ליצחק רבין, זיכרונו לברכה, "פוליטיקאי קטן"?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

– – העיד על עברייני מדיניות אוסלו, כי בעצם מפלגת העבודה, עם מדיניות זו, הפכו את מדינת ישראל כולה לשפן ניסיונות לתהליך אוסלו, שהוא תהליך של כרוניקת מוות ידוע מראש.

אדוני היושב-ראש, הדרך שבה החליטה הממשלה הקודמת על אוסלו היא דרך מחוסרת אחריות. לא חשבו לאן כל זה מוביל, ועל דלות המחשבה ניסו לכסות והולילו שולל במלים מפוצצות. איך אמר מר

פרס על אוסלו? הוא אמר: מחשבים במקום רובים. אתה זוכר את זה, חבר הכנסת גולדשמידט? אתה צעקת קודם. הוא לא אמר את זה? חבר הכנסת פרס דיבר על כלכלה במקום צבא. חברת הכנסת ענת מאור, את דיברת על כלכלה. פרס דיבר על כלכלה במקום צבא, הוא דיבר על מלונות במקום מוצבים שם למעלה ברמת-הגולן.

ענת מאור (מרצ):

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

ומר פרס אמר: נוותר על הגרעין לעת שלום. אתה הבנת את זה, ברוך? נוותר על הגרעין לעת שלום.

ענת מאור (מרצ):

היו"ר מ' שטרית:

חברת הכנסת מאור.

דליה איציק (העבודה):

אתה עוד תתגעגע אליו, תאמין לי. עוזי לנדאו, מה אמר ביבי?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

בדיון הראשון שהיה בכנסת לאחר אוסלו עמד כאן פרס ואמר: תמו מאה שנות טרור, החלו מאה שנות שלום. ומסיים את נאומו, חברת הכנסת דליה איציק – מספר ההרוגים הממוצע בחודש יותר מאשר הוכפל בהשוואה למה שהיה לפני אוסלו.

אני רוצה לדעת, האם איש לא חשב לאן כל זה מוביל?

אורי אור (העבודה):

אתם בשלטון, שכחתם את זה.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אני שואל, האם איש לא חשב לאן כל זה מוביל? איך יכול היה מר פרס לומר: מחשבים במקום רובים, כלכלה במקום צבא? איך, אם לא חשבו, אפשר לומר שנוותר על הגרעין לעת שלום?

אלי גולדשמידט (העבודה):

עוזי, אתם בשלטון, שכחת.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת גולדשמידט, מי שלא חושב בערב, מתעורר בבוקר עם "אפרופו". אני אומר את זה לך, אני אומר את זה לחבר הכנסת ברק, אני אומר את זה לכל מי שבא ומטיף לנו היום מוסר. מדיניות זו שאתם נקטתם איננה מדיניות עם חזון, כפי שאתם מנסים להציג זאת.

אורי אור (העבודה):

תשנו אותה.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

זאת מדיניות שכולה דמיון. על מזרח תיכון שבו קיימת אירן המתחמשת בנשק גרעיני, אתם אומרים מזרח תיכון חדש, וניגשים לסדרה של ויתורים מפליגים? מי שנוקט גישה כזאת, גישה של ימות משיח ושל מזרח תיכון חדש, נוקט מדיניות משיחית.

אלי גולדשמידט (העבודה):

משיח זה אצלכם, לא אצלנו.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת אלי גולדשמידט, אתם קוראים לתהליך הזה תהליך שלום. לא כל יפה היא יפה, לא כל איתן הוא איתן – ויש גם תהליכי שלום המובילים למלחמה. התהליך הזה, שאתם מאחוריו, אף שהנכם קוראים לו תהליך שלום, הוא תהליך שבעקבותיו המוות עולה בחלוננו.

אבל ראש הממשלה, לצערי הרב, אמר שהוא הולך ומקיים את אוסלו כפי שאתם מבקשים.

אברהם פורז (מרצ):

אתם הרי בשלטון עכשיו – – –

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אני מהמתנגדים לאוסלו. אני מודיע: אני מתנגד לאוסלו.

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת פורז, חברים, אי-אפשר כך. חבר הכנסת פורז, למה לא תיתן לו להשמיע את דעתו?

אברהם פורז (מרצ):

היו"ר מ' שטרית:

אבל תן לו להשמיע את דעתו, הוא לא חייב לענות לך. אני מבקש שלא תפריע לו, חבר הכנסת פורז, אל תאלץ אותי לקרוא אותך לסדר.

רן כהן (מרצ):

אפשר לשאול שאלה?

היו"ר מ' שטרית:

אחרי שיסיים את דבריו אתן לך זמן לשאלה.

חיים רמון (העבודה):

מן הראוי לומר לחבר הכנסת לנדאו, שהיו בחירות, ועכשיו יש ממשלה.

היו"ר מ' שטרית:

אתה חושב שהוא לא יודע את זה? אני מבקש שקודם כול תקשיבו לדבריו. כאשר יסיים את דבריו, אם יש למישהו שאלה וחבר הכנסת לנדאו ירצה לענות עליה – אתן לו זמן לכך.

חגי מירום (העבודה):

אולי הוא מוכן להקדיש מלה לגעגועים לעזה ולקסבה בשכם?

היו"ר מ' שטרית:

הוא שמע אותך ותיכף יתייחס לכך.

צבי הנדל (מפד"ל):

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

היו"ר מ' שטרית:

חברים היושבים משמאלי, אל תעזרו לי. חבר הכנסת בן-צור. חבר הכנסת בויים.

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

כאשר הם דיברו לא הפרענו להם, ועכשיו הם מפריעים.

היו"ר מ' שטרית:

זה בדיוק העניין. לכן אני מבקש שלא תעזרו לי.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

שיצעקו, אני דווקא שמח על קריאות הביניים.

רן כהן (מרצ):

אני מבקש לשאול שאלה.

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת רן כהן, אתן לך זמן לשאלה.

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

לא לכבודו של חבר הכנסת לנדאו להתייחס לקריאות הביניים.

היו"ר מ' שטרית:

מה אתה חושב, שהוא לא יכול לענות?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת בן-צור, אני שמח שהם צועקים.

היו"ר מ' שטרית:

תן לו לענות. אני לא מבין, אתה חושב שהוא לא יכול לענות? חברים, אני מבקש לשמור על שקט. חבר הכנסת עוזי לנדאו, בבקשה.

חיים רמון (העבודה):

תן לו לענות, זה מאוד מעניין אותי.

אהוד ברק (העבודה):

אתה הרי תלמידו של נתניהו.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

תודה רבה, אדוני היושב-ראש. אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, נתניהו אמר שימשיך עם אוסלו. אני התנגדתי לכך, אני מודה, אבל ראש הממשלה אמר שימשיך עם אוסלו, עם דגשים על הביטחון ותוך הקפדה על הדדיות וקיום הסכמים.

אהוד ברק (העבודה):

איזה שינויים חלו?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אני חייב לומר, שבלית ברירה אמרתי, טובה הרעה הפחותה הזו מהקלקלה הגדולה שאתם מאחוריה. אבל חלק מרכזי של אוסלו הוא קץ לטרור, וכדי שיהיה קץ לטרור, דרש ערפאת בזמן המשא-ומתן עמכם 30,000 שוטרים חמושים בנשק אוטומטי, כדי להיאבק בטרור. הוא ביקש את האפשרות להקים גוף לביטחון מסכל ובראשו ג'יבריל רג'וב, כדי להיאבק ב"חמאס". הוא התחייב על הדברים האלה בכתב: קץ הטרור. הנחת מדינאי העבודה מאחורי אוסלו, מה היתה, כאשר באתם לציבור ואמרתם, אנחנו ניתן להם רובים כדי שהם ישמרו עלינו? ג'יבריל רג'וב, כך אמרתם, 'הפוך להיות הזרוע הארוכה של השב"כ במאבק ב"חמאס".'

מה התוצאה? אני אומר את זה כדי שלא רק אני, גם אתה, חבר הכנסת ברק, תעמוד מול מצפונך; התוצאה היא היום שערפאת משתף פעולה עם "חמאס". הוא לא נלחם ב"חמאס"; הוא לא משליך לבתי-הכלא את ראשי ה"חמאס". הוא משחרר את מקאדמה. הוא משחרר מבתי-הכלא.

חיים רמון (העבודה):

חבר הכנסת לנדאו, ומה אתה מציע לו לעשות?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

מי שעומד מאחורי ההפגנות בחברון ובבית-לחם הוא לא אחר מאשר ג'יבריל רג'וב, בעל-הבית שאמור להיאבק. ערפאת הוא זה שכדברי אנשי המודיעין שלנו נתן אור ירוק לטרור. הוא זה ההופך את ה"חמאס" לזרוע הצבאית הארוכה של הרשות הפלשתינית.

אורי אור (העבודה):

עוזי, כיושב-ראש ועדת החוץ והביטחון, מה הפתרון?

חיים רמון (העבודה):

מה אתה ממליץ לראש הממשלה?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

רבותי, קודם כול, אני שמח שאתם כועסים. זה אומר שהסיפור שלכם הוא לא נופת צופים.

אורי אור (העבודה):

אני אומר לך זאת כחבר.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

קודם כול, כאשר אתם שואלים אותי על פתרון, עולה מן השאלה שלכם שאתם מסכימים עם החורבן הגמור של יסודות המדיניות שלכם, וגם זה צעד גדול קדימה. אני ממשיך את הצגת הדברים, ואחרי זה ניגש לפתרון.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אתה הרי הילד שכן יודע לשאול, אבל אתה ילד שאין לו שום תשובה.

צבי הנדל (מפד"ל):

אתם מתביישים לשאול.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, לא רק שאין מאבק בטרור – יש עידוד לטרור, וזוהי הפרה בוטה של הסכמי אוסלו. לא שמענו אף מלה מכם על ההפרה הזאת של יאסר ערפאת. יש חלק אחר ובו מחויבות יסודית של ערפאת, והיא שינוי האמנה הפלשתינית. האמנה הפלשתינית לא שונתה. זוהי הפרה בוטה היורדת לשורש ההסכם. אני רוצה להזכיר: אצלנו, מי שיורים באוויר, מחרימים את נשקם, מכניסים אותם לבתי-כלא, יורדים לחייהם הרבה יותר ממה שצריך. אני רואה את אלה שברשות הפלשתינית אשר משליכים פצצות תבערה, משליכים סלעים. האם ראיתם מישהו מן הרשות הפלשתינית שקורא להם HAS ANYBODY BEEN CHARGED FOR THROWING STONES OR FIRE BOMBS IN HEBRON שואלים: היתנה? תשובתו היתה: האם הכנסת לבית-הכלא, האם תבעת, האם האשמת מי שעוסקים במעשים מסוכנים כאלה? והתשובה שלו: אנחנו איננו עומדים לעשות זאת.

אלה הידידים שלכם.

חגי מירום (העבודה):

אפשר להביא ציטוטים גם משר המשפטים שלנו.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה – חינוך לשלום. אצלנו, אחרי חתימת הסכם אוסלו, עשינו שנת שלום בבת-הספר. מי שמתעסק אצלנו בטרור, עושים לו דה-לגיטימציה, ובצדק. אצלם, כאשר יאסר ערפאת פתח ב-1 בספטמבר את שנת הלימודים ברמאללה, על מה דיבר? הוא דיבר על ג'יהאד. הוא דיבר על נכונותם להקריב – אני מצטט מזיכרוני – את הילד הפלשתיני האחרון והילדה הפלשתינית האחרונה, עד שדגל פלשתיני יתנוסס על חומות ירושלים, מסגדיה וכנסיותיה. אני רוצה להזכיר, כי כאשר הוא מופיע בפני ילדים, הוא מדבר על יחיא עיאש. הוא עושה ממנו גיבור בפני חבר'ה קטנים. והרי באוסלו יש סעיף מפורש נגד הסתה ובעד שלום.

לא שמעתים כן; בתקופה זו של עימות שבה אנחנו עומדים מול הפלשתינים, לא שמעתי איש מכם תוקף את ערפאת, תוקף את הרשות הפלשתינית, עומד שכם אל שכם עם הממשלה נגדם. אני יכול להבין שיש חילוקי דעות; לא מסכימים על כל הדברים. אבל בשעה קשה, כאשר יש אויב חיצוני שמאיים על כולנו, לא יושבים האנשים בסירה שנכנסים אליה מים, ובמקום לסייע בהוצאת המים מוציאים את הפקק מתחתית הסירה.

אני רוצה, אדוני היושב-ראש, להזכיר לכולנו מה טיבו האמיתי של תהליך אוסלו: בתהליך זה, שבו נתנו 30,000 כלי נשק אוטומטיים בידי מי שקרויים שוטרים, ובעבר מחבלים ובהווה מחבלים, ואפשרנו ביטחון מסכל, מודיעין כללי וכוח-17 שיתובבו בירושלים, הפכנו את מדינת ישראל לבת ערובה לאימויו של ערפאת.

צבי הנדל (מפד"ל):

היום כבר יש 40,000 כלי נשק.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

הפכנו את ירושלים לחשופה לתכתיבים, ושימו לב לאן הגענו: כאשר יש היום מהומות וג'יבריל רג'וב לא מדבר אתנו וערפאת נמצא בחוץ-לארץ, פתאום יש כאלה ששואלים איפה ערפאת ואיפה ג'יבריל רג'וב, שיבוא לסייע לנו. שלא יבוא ושלא יסייע. המסקנה הנובעת מכך היא: לקחת מחדש את הביטחון ולשימו כולו באחריותנו.

חיים רמון (העבודה):

נחזור לעזה. תגיד, למה אתה מפחד להגיד?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

את זה לא אמרתי. לא להטיל חלק מן האחריות שלנו מחדש על כתפיהם. ראו לאן גררתם אותנו: אתם גררתם אותנו למצב כזה, שבו כדי שג'יבריל רג'וב יסייע לנו, אנחנו צריכים לתת לסוכנים שלו להסתובב בירושלים, כדי לכרסם את ריבונותה. כדי שנקבל מהם שיתוף פעולה, צריך לוותר לו בחברון. אסור לסגור את ה"אוריינט האוס". אתם הפכתם את מדינת ישראל בת ערובה לכל הדברים האלה.

קריאות:

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אגב, זה נכון גם בסוף התקופה שלהם. והיום, כשאני מסתכל על אוסלו, גם לאחר שלוש שנים וחצי יש היום יותר הרוגים, יותר הסתה, פחות שלום, יותר קרבה לעימות, והאדריכלים של אוסלו ממפלגת העבודה, לרבות הטוען לכתר, מזילים עתה דמעות על השד שיצא מן הבקבוק.

דליה איציק (העבודה):

מה דעתך על המדיניות של ביבי?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, אני סבור שצריך קצת ללמוד מן הגויים מה הם עושים. כאשר בית-משפט בגרמניה החליט שהנהגת אירן נתנה אור ירוק לטרור, תשובת הגויים – אני אומר זאת במלוא הכבוד וההערכה, אני רואה בגוי אדם עם כבוד עצמי – מנתקים את היחסים שלהם עם אירן. אני רואה כיצד שהתפוצץ PAN-AM אירופה וארצות-הברית מתייחסות לכך ששני פושעים הטמינו פצצות במטוס בלוקרבי ומצאו מקלט בלוב. אירופה וארצות-הברית מטילות סגר, אמברגו על לוב, כמה שנים. ומה אנחנו? 30 מרצחים מוצאים מקלט בשטחי הרשות הפלשתינית, ואצלנו מה? אצלנו שמאל מתלקק, וגם ימין לאומי לא נחוש די הצורך, ומבקשים להתקרב אל ערפאת, להתחבר אליו. מזמינים אותו לשיחות.

אברהם שוחט (העבודה):

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

ומה שהתחיל בו חבר הכנסת אברהם שוחט בתקופתו כשר האוצר, גם מאות מיליונים של שקלים מעבירים להם. הם גונבים לנו עשרות אלפי מכוניות, 12,000-13,000 מכוניות בשנה, ואנחנו מעבירים להם כספים.

אלי גולדשמידט (העבודה):

תפסיקו את זה. למה אתם לא מפסיקים את זה?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת בייגה, הביקורת הזאת שאני מותח היא על הממשלה שלכם וגם על הממשלה שלי. רצית לשמוע תשובה? יש לך תשובה.

מלה אחת לגבי ארצות-הברית. אדוני היושב-ראש, אני מצטער על כך שממשלת ישראל איננה מציגה את עמדתה בפני ממשלת ארצות-הברית, על כי ממשלת ארצות-הברית ממעיטה בביקורתה נגד הטרור הערבי. ממשלת ארצות-הברית מבקשת להשתמט, להתחמק מן ההתמודדות עם גישתו של ערפאת כאיש טרור מובהק.

דרך אגב, עמדה זו של ארצות-הברית מחזקת את לבו של ערפאת ומעודדת אותו להמשיך בעקשנותו ובהמשך הישענותו על טרור.

אני שואל כרגע, מה הלאה? שאלתם מה הלאה. אני אומר לכם מה הלאה.

אברהם שוחט (העבודה):

זה נאום שכולו אומר לביבי שהוא לא בסדר.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, צריך תחילה לדחות את כל הצעות האמריקנים –

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת שוחט, זכותו להגיד מה שהוא חושב. אני לא מבין מה אתה רוצה ממנו.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

– כפי שהן מופיעות בתקשורת ואומרות: תפסיקו לבנות בהר-חומה, תהיו נדיבים בפעימה הבאה, תקפילו התנחלויות.

אני רוצה שנזכיר לכולנו, שאם נקבל את תביעות האמריקנים האלה נוכח איומי ערפאת, פירושו של דבר פרס נוסף לטרור על הישגיו –

אברהם שוחט (העבודה):

ראש הממשלה אמר – – –

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

– של ערפאת בעקבות פרשת המנהרה, הישגיו המדיניים בשל שימושו בטרור. אם ניכנע בתחום הזה לתביעות ידידנו, יהיה הפרס לערפאת גדול פי כמה.

שנית, אני מבקש שנביא בחשבון, שאם הננו הולכים למשא-ומתן על הסדר קבע, הוא חייב לבוא במקום אוסלו. הוא לא יכול לבוא בצד אוסלו.

דבר שלישי, צריך להפסיק לחזר אחרי ערפאת ואחרי ג'יבריל רג'וב. הם יעשו את מה שהם מבינים. לא ירצו לסייע לנו, נעשה אנחנו מה שאנחנו מבינים. ועל הכול, לא להיכנע לאלימות. אם אנחנו ניכנע הפעם לאלימות ערפאת, אנחנו מזמינים במו ידינו אלימות גדולה פי כמה בעתיד. אסור שערפאת יקבל פרס על האלימות שלו.

ובעקבות האלימות שלו, לקראת כל תהליך פוליטי עתידי, תורו של ערפאת לעשות מחוות. תורו של ערפאת לעשות צעדים בוני-אמון. אין טעם להמשיך בפעימה הנוכחית, אין טעם בשיחות עמו, אם כרגע יתחילו, כל עוד לא ימלא את חלקו בהסכם, ישנה את האמנה, ייאבק בטרור – לא בדיבורים, לא בהצהרות – בשטח, יפרק את ה"חמאס" מנשקו, יאסוף נשק בלתי חוקי, יכניס את מקאדמה ודומיו לכלא. יסגיר לידינו לא 30, יתחיל עם עשרה מרצחים. את הדברים האלה יעשה ויתחיל בבת-הספר ובעיתונות מלחמה שתבצע דה-לגיטימציה לטרור.

אדוני היושב-ראש, אני ציטטתי מדברי חבר הכנסת ביילין. אי-אפשר שלא לצטט משהו מתוק נוסף מימים אלה, של חבר הכנסת פרס, מועמד לממשלת אחדות לאומית, בהיותו עכשיו בבואנוס-אייס – יש הרי "משוט בארץ", היום זה "משוט בדרום-אמריקה" – שאומר כך, בתרגום חופשי לעברית מן ה"ג'רוסלם פוסט" מ-4 בחודש; הוא אומר שמריקוד הטנגו אפשר לשאוב השראה לתהליך השלום במזרח התיכון. בארגנטינה, אומר מר פרס, שהיא מולדת הטנגו, יודעים שלריקוד טוב צריך לעצום עיניים ולתת לרומנטיות להתחיל. אני מוסיף, להוביל אותך.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אפשר לחשוב שזה לא נכון, מה שהוא אומר.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

ועוד אומר מר פרס: שלום הוא תהליך רומנטי, לא תהליך מכני. נתנו להם 30,000 רובים כדי שתתחיל רומנטיקה.

צבי הנדל (מפד"ל):

סליחה, חבר הכנסת לנדאו – – –

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

נתנו סמכויות לג'בריל רג'וב כדי שהתהליך לא יהיה מכני, והננו מתעוררים בבוקר עם פצצות ב"אפרופו".

ידידי ממפלגת העבודה, השעה היא קשה. במזרח התיכון לא רוקדים טנגו, ועיניים פוקחים כדי שלא ייחטפו לנו חיילים ולא נלך להלוויות. תודה רבה, אדוני היושב-ראש.

צבי הנדל (מפד"ל):

חבר הכנסת לנדאו, אם תוכל לחזור על הקטע של הטנגו. לא שמעתי, הפריעו לי.

היו"ר מ' שטרית:

אני מבקש שתמתין עוד דקה, חבר הכנסת לנדאו. הבטחתי לחבר הכנסת רן כהן שאלה. אין ויכוח בכנסת על הטנגו.

רן כהן (מרצ):

חבר הכנסת לנדאו, אני מבקש, לפני ימי הפסח הבאים עלינו, שתהיה כשני הבנים, גם תם וגם חכם. אני באמת רוצה לשאול אותך, ואני אומר זאת ברצון אמיתי, בכנות. הרי עוד מעט תמלא שנה לחילופי השלטון; לנאום היום נאום אופוזיציוני לממשלה הקודמת, זה נראה לפחות קצת תמוה.

אני רוצה לשאול אותך, מדוע לדעתך הממשלה הזאת, שהיתה לה דרך, היה תהליך מדריד, למה היא לא מחליפה את תהליך אוסלו בחזרה בתהליך מדריד? היתה לה אופציה על מישהו אחר מערפאת.

צבי הנדל (מפד"ל):

אתה תתמוך?

רן כהן (מרצ):

מדוע לא הולכים לתהליך עם אישיות אחרת? או שמא, וכאן מהות השאלה, שמא אין בעצם אלטרנטיבה אלא ואקום, ובוואקום מה שעלול לקרות הוא שייכנסו הרבה יותר מפגעים, הרבה יותר מרצחים, הרבה יותר סכנות.

תאמר בבקשה, למה הממשלה הלאומית הזאת לא בוחרת בדרך אחרת, שיש בה פחות פיגועים ויותר ביטחון?

היו"ר מ' שטרית:

תודה. חבר הכנסת לנדאו, בבקשה.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

תשובה מהירה.

חבר הכנסת רן כהן, הוויכוח שאנחנו מנהלים הוא ויכוח קשה, שיוּרד לשורש מעשינו בארץ הזאת. לצערי, נדחקתי לנאום פולמוסי וחריף בגלל אופי הנאומים גם של חבר הכנסת ברק, גם של חברת הכנסת ענת מאור. אני ציפיתי שבשעה הזאת אנחנו גם נתעלה לא רק לדין רציני ועמוק, אלא גם לשיח בסגנון אחר. לעתים אי-אפשר וצריך לנקוט סגנון פרלמנטרי חריף.

אתה גם מעלה סוגיה יסודית יותר. אני אינני חסיד של כל מעשי הממשלה, אני לא מסתיר את זה. את הביקורת שלי אני מותח; מתחתי על הממשלה הקודמת, אני מותח גם על הממשלה הנוכחית. אבל שני דברים אינני שוכח. האחד – כשאתה נמצא מתגלגל, דוהר במדרון חלקלק, יש בעיה לשנות כיוון, יש בעיה לעצור. הממשלה הנוכחית לא עלתה על המדרון הזה סתם. יש לי קשיים עם הממשלה איך משנים כיוון, איך מאטים את ההתדרדרות, ואני אומר את הדברים האלה, אבל מן המדרון הזה צריך ללכת, צריך למצוא אלטרנטיבה למדרון, בוודאי אסור להמשיך עם ההתדרדרות, וההתדרדרות היא אוסלו ורוח אוסלו.

דבר שני – גם כאשר הממשלה ראויה לשבחים, אני הראשון שאשמח להעניק לה את השבחים האלה.

עניין הר-חומה הוא דבר חשוב, החלטה חשובה, כשם שגם נחישות הממשלה כרגע במאבק מול ערפאת ואיומיו בנושא הטרור – אני מאחורי הממשלה בכל עת.

ומעבר לזה אומר, ראש הממשלה לא רק שאיננו ראוי לביקורת על כך שהוא יוצא כרגע להולנד ולאטליה, אני מבקש לראות אותו ואת שר החוץ מסתובבים בעולם, משכנעים, מציגים את עמדתה של ישראל, כי המאבק עכשיו הוא מדיני לא פחות מאשר ביטחוני. ובארץ יש לנו, שלא כבממשלה הקודמת, שר ביטחון במשרה מלאה.

אני נאלץ להפסיק כאן, משום שאנחנו יכולים בוודאי לגזול את כל הזמן. תודה רבה, אדוני היושב-ראש.

היו"ר מ' שטרית:

תודה לחבר הכנסת עוזי לנדאו.

מסמכים שהונחו על שולחן הכנסת

היו"ר מ' שטרית:

הודעה לסגנית מזכיר הכנסת.

סגנית מזכיר הכנסת ש' כרם:

ברשות ממלא-מקום יושב-ראש הכנסת, הנני מתכבדת להודיע, כי הונחה היום על שולחן הכנסת, מטעם ועדת הכנסת: החלטת שכר חברי הכנסת (הצמדה לשכר הממוצע – הוראות שעה), התשנ"ז – 1997. תודה.

היו"ר מ' שטרית:

תודה רבה.

עמידת הממשלה במאבק לשמירה על אחדות ירושלים

היו"ר מ' שטרית:

אני מזמין את חבר הכנסת זאב בויס להציג את ההצעה הבאה לסדר-היום, הצעה אחרונה בסדר-היום: עמידת הממשלה במאבק לשמירה על אחדות ירושלים.

אברהם פורז (מרצ):

עד עכשיו, אדוני היושב-ראש, שמעתי שלושה נאומים אופוזיציוניים. אולי נשמע אחד – – –

היו"ר מ' שטרית:

לא לחלוטין. אני לא רוצה להתערב בדיון עצמו, אבל ודאי שהייתי עונה לך.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, חבר הכנסת פורז, נדמה לי שאני עומד לענות על משאלתך, כי שמעתי את דברי הביקורת – שלא להגיד דברי הבלע – של חבר הכנסת אהוד ברק על ראש הממשלה.

נדמה לי שהיחיד היום שטועה בפירוש דברי הביקורת כלפי הממשלה הוא יושב-ראש הרשות הפלשתינית, ערפאת. הרי צריך לבוא ולהגיד את הדברים, לחשוף את האמת מאחורי דברי הפיוט שמשמיע הטוען לכתר העבודה. הרי הדברים האלה נאמרים היום מעמדה של מאבק פנימי במפלגת העבודה. שמעון אומר א', ברק יגיד ב'. ביילין אומר ג', ברק יגיד ד'. לא משנה מה הנושא. לא חשובים ברגע זה העניינים העומדים ברומה של המדינה. אין שום שיקול דעת ענייני. אין שום מחשבה רצינית – למשל, בעניין ממשלת האחדות.

אברהם פורז (מרצ):

גם בליכוד אין מחשבה רצינית.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

הממשלה, על מעשייה הטובים והטובים פחות, משמשת כשק אגרוף בזירה של מפלגת העבודה. אומר חבר הכנסת ברק: דמוקרטיה צריכה אופוזיציה. כך הוא אמר. אני מציע לא למהר לקחת ברצינות הצהרות כאלה, שריח פוליטי פנימי חריף נודף מהן. אני רוצה לראות אולי את אהוד ברק אחרי 3 ביוני, האם הוא ימשיך לאחוז בעמדה הזו.

על כל פנים, יאסר ערפאת שוגה כאשר הוא מפרש את הוויכוח הפנימי הזה בקרבנו, והוא מבקש לנצל אותו כדי לקיים או לקדם את מאווייו בעניין ירושלים. בימים האלה הוא מזעיק בזעקות שבר את כל העולם בעניין ירושלים, כאילו גזלו ממנו משהו ששייך לו. ירושלים, צריך לומר, לא שלו. ירושלים לא של הפלשתינים. ירושלים היא שלנו, והיא תישאר כזו לתמיד. בעניין זה מתייצבת ישראל בחזית אחידה, הרוב המכריע של העם, הרוב המכריע של יושבי הבית הזה.

נכון, יש ביקורת על ראש הממשלה מספסלי העבודה גם בעניין ירושלים. לא שהם תומכים בעמדת ירושלים. אני רוצה להאמין שהרוב המכריע של חברי מפלגת העבודה נגד חלוקת ירושלים. כך אני רוצה להאמין. אבל מה הם באים ואומרים לנו ומשמיעים לכל מי שרוצה לשמוע? – העיתוי. העיתוי הוא הבעיה. העיתוי, כך הם טוענים, אינו מתאים. אנחנו צריכים לחזור ולשאול את חברינו, חובשי ספסלי האופוזיציה, מתי היה עיתוי מתאים לענייני ירושלים? מתי יהיה עיתוי מתאים? מתי? כאשר בן-גוריון החליט וקבע עובדה בניגוד לעמדת עולם, שירושלים תהיה בירת ישראל, זה היה עיתוי מתאים? כאשר נבנתה שכונת רמת-אשכול זה היה עיתוי מתאים? כשבנו את גילה ואת רמות הכול עבר בשקט? כאשר בנו את פסגת-זאב לא קמה צעקה בין-לאומית? תשאלו, חברי מפלגת העבודה, את טדי קולק. הוא יספר לכם מה היה אז.

על כן, חברי הכנסת, צריך לשבח את ראש הממשלה ואת הממשלה על העמדה הנחרצת בעניין ירושלים. ירושלים אינה נושא למשא-ומתן. על ירושלים איש לא יטיל וטו. בניית ירושלים אינה עניין לעיתוי. אין זמן לא מתאים להרחבת ירושלים ולחיזוקה.

נגיד מעל הדוכן הזה לערפאת, לפלשתינים כולם: ירושלים אינה נושא למשא-ומתן, ומוטב שיכניסו להם את זה טוב טוב לראש. תפארתם של ערפאת וחבריו במשא-ומתן ובתהליך שלום שאנחנו הולכים בו לא תהא על דרך ירושלים. אנחנו נחזור ונעלה את ירושלים על ראש שמחתנו, ובליל הסדר הבא עלינו לטובה נחזור ונאמר לנו ונגיד לבנינו: בשנה הבאה בירושלים הבנויה.

היו"ר מ' שטרית:

תודה רבה לחבר הכנסת זאב בויס. אני מזמין את שרת התקשורת, השרה לימור לבנת, להשיב למציעים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, ישבתי והאזנתי בקשב רב לנאומים של חברי הכנסת מהאופוזיציה. הטוען לכתר, קראו לו כאן, לחבר הכנסת אהוד ברק. גם זה נכון. שמעתי שלושה דברים מרכזיים שאני יכולה להתייחס אליהם אשר לסגנון לפני שאני מגיעה, כמובן, לעניין התוכן.

כמות הגידופים שהיתה כאן במליאה – "שקרים", "ממשלת רמייה", "רמאות", "ראש ממשלה מסוכן" – ועוד כהנה וכהנה ביטויים; אם ניקח אחר כך, אדוני היושב-ראש, את התמליל של הנאומים שנשמעו כאן, ורק נספור את הפעמים שבהן נשמעו הגידופים הללו, ההתבטאויות האלה – ואני רוצה כאן גם

להטיל ספק אם הם עולים בקנה אחד עם הגדרה של סגנון פרלמנטרי בכלל – הרי כל השומע וכל הקורא ממש יזדעזע.

מפלגת העבודה ומרצ באופוזיציה.

חגי מירום (העבודה):

מקסם-שווא זה בסדר?

שרת התקשורת ל' לבנת:

מקסם-שווא זה בסדר – אבל "ממשלת רמייה" ו"שקרים" ודיבורים על ראש ממשלה שקרן ומסוכן.

חבר הכנסת מירום, יש ביטויים שהם ביטויים פרלמנטריים ואפשר להשתמש בהם, ומותר לבקר בצורה חריפה ביותר. אבל יש ביטויים שאני חושבת שמקומם לא יכירם כאן, ואני שומעת אותם חזור ושמוע, והכנסת שקטה, שום דבר לא קורה. אף אחד לא קם להגיד, שאולי הביטויים הללו צריך היה לסגן אותם או לנסח אותם באופן אחר. אבל אני גם שומעת – – –

חגי מירום (העבודה):

אנחנו אחראים לקריאות "בוגד"? לעידוד לרצח?

היו"ר מ' שטרית:

בכנסת אמרו זאת?

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא כאן בכנסת, ולא מהשורות האלה.

חגי מירום (העבודה):

אני אאסוף לך כמה ביטויים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא כאן בכנסת, לא מהשורות האלה, לא בנאומים כאן. אולי היה כאן איזה מישהו חסר אחריות שקרא קריאת ביניים מהסוג הזה. אבל לא עמדו כאן בכנסת ולא אמרו ביטויים מהסוג הזה.

אגיד עוד משהו: מסע הדה-לגיטימציה שמתנהל נגד ראש הממשלה מהרגע שבו הוא נבחר, לרבות הערות כגון הערתה של חברת הכנסת ענת מאור קודם, שעשתה לנו כאן הגדה של פסח, כמו בקיבוץ, כנראה – – –

חגי מירום (העבודה):

זו הגדה יפה מאוד בקיבוץ.

שרת התקשורת ל' לבנת:

כן – – – שראש הממשלה נבחר על חודו של קול. מה הרמז הזה? שאולי הבחירה שלו לא היתה לגיטימית? שאולי ראש הממשלה נבחר בצורה חשודה? שאולי משהו לא היה בסדר? הממשלה הזאת מכהנת, כי היא נבחרה בבחירות, כי הציבור שלח את מפלגת העבודה ואת מרצ הביתה. לא משום סיבה אחרת. כי הציבור לא רצה את המשך הממשלה הקודמת.

אני רוצה לומר, שמעולם לא היה מסע של דה-לגיטימציה אישית כמו שמתנהל נגד ראש הממשלה בנימין נתניהו. אני פותחת הבוקר רדיו ושומעת, שראש הממשלה החליט לערוך את ליל הסדר בבסיס צבאי. הרי היו צריכים לומר: יפה, במקום לבלות את ליל הסדר בחיק משפחתו, ראש הממשלה רוצה לבלות את הסדר עם חיילי צה"ל שנשארים בבסיס צה"ל. כבר היו ראשי ממשלה שעשו את זה בעבר. ומה אני שומעת בבוקר? איזה גל של הסתה נגד ההחלטה הזאת, החיילים המסכנים שומרים כך, שומרים אחרת – – –

חגי מירום (העבודה):

זה לא בא מהמערכת הפוליטית. ודרך אגב, את צודקת.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני לא אמרתי שזה בא מהמערכת הפוליטית, חבר הכנסת מירום, לא אמרתי שזה בא מהמערכת הפוליטית. הזכרתי את זה – – –

נעמי חזן (מרצ):

שרת התקשורת ל" לבנת:

אני לא מצליחה לשמוע.

נעמי חזן (מרצ):

את מוכנה ---

שרת התקשורת ל" לבנת:

אני מוכנה לשמוע.

נעמי חזן (מרצ):

--- מאותה סיבה שראש ממשלת הולנד רצה להגיע ---

שרת התקשורת ל" לבנת:

חברת הכנסת חזן, גם בסידורי אבטחה של השב"כ ראש הממשלה אשם? ואם יש בעיה כזאת, מדוע לא תעלי זאת, יחד עם חברי כנסת אחרים, בוועדת החוץ והביטחון כדי לבדוק אם צריך סידורי אבטחה כאלה או לא צריך? מה, ראש הממשלה בנימין נתניהו מזמין ---

נעמי חזן (מרצ):

היו"ר מ' שטרית:

חברת הכנסת חזן.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חברת הכנסת חזן, אני הפסקתי את דברי כדי לשמוע מה שיש לך לומר, אבל לא אוכל להמשיך אם לא תאפשרי לי לדבר. יש לי כבוד, אני מוכנה לשמוע, אני רק לא יכולה להמשיך לדבר כך.

האם ראש הממשלה בנימין נתניהו הוא זה האחראי לסידורי האבטחה בהולנד? הוא זה שקבע?

לא היה מעולם מסע של דה-לגיטימציה אישית נגד ראש ממשלה כמו שמתנהל נגד בנימין נתניהו. מרגע שנודעו תוצאות הבחירות – עוד לפני כן, אבל בוודאי מרגע שנודעו תוצאות הבחירות.

ידידי חברי הכנסת מהאופוזיציה, נבחר ראש ממשלה בבחירה ישירה על-ידי הציבור כולו, הוא נבחר כחוק, כדין. נכון, קשה להסתגל להיות באופוזיציה. נכון, זה לא מוצא חן בעיניכם. נכון, אתם לא הצבעתם בשבילו. אבל לא יכול להיות, שאתם לא תכבדו את תפקידו, את מעמדו של ראש הממשלה – אם כי גם מותר לכם למתוח ביקורת, על כך אף אחד לא מעיר שום הערה.

נעמי חזן (מרצ):

שרת התקשורת ל' לבנת:

מותר לכם, חובתכם. על כך אין מחלוקת. מותר לכם. אבל מתוך כבוד, ולא מתוך ניסיון להכפיש את שמו ברמה האישית המכוערת ביותר.

אלי גולדשמידט (העבודה):

גברתי השרה, אנחנו נותנים לו הרבה יותר כבוד ממה שהוא נתן ליצחק רבין המנוח.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, בנקודה הזאת בוודאי ובוודאי אגיד כאן עוד דבר. שמעתי כאן קודם את חברת הכנסת ענת מאור מדברת בשם העם. העם, היא אומרת, בחרדה. מרצ מדברת בשם העם, בשם הציבור כולו. מרצ מדברת בשם העם? הממשלה מדברת בשם העם, כי הממשלה נבחרה על-ידי העם.

חבר הכנסת אהוד ברק הציג כאן שלושה עיקרים, השלישי שבהם הוא השגת הסכמה לאומית רחבה, הסכמה בציבור הישראלי. אתם מדברים על הסכמה רחבה? ישב כאן אלכס גולדפרב, בושה בכלל להגיד שהוא חבר כנסת לשעבר, הבטיחו לו הבטחות, ועל חוד קולו של אלכס גולדפרב התקבלה כאן החלטה. אתם מדברים על הסכמה רחבה? איזו התנגדות היתה בציבור להסכם אוסלו, חלק כל כך גדול בציבור התנגד. אתם לא קיבלתם מנדט להסכם אוסלו. אתם קיבלתם מנדט בבחירות ב-1992 למשהו אחר לגמרי והלכתם להסכם שהעם לא הסכים לו והציבור לא הסכים לו, וההוכחה הטובה ביותר היתה לא רק גולדפרב עם ה"מיצובישי", ההוכחה הטובה ביותר היתה שאתם הפסדתם בבחירות.

זאב בונים (הליכוד-גשר-צומת):

זה חודו של הקול.

שרת התקשורת ל' לבנת:

בדיוק.

הערה שלישית, אדוני היושב-ראש. אמר כאן מישהו מחברי הכנסת מהקואליציה, נדמה לי שחבר הכנסת בן-צור – אני חושבת שההערה היתה נכונה מאוד וצריך לחזור עליה כאן. שמענו כאן שני נאומים של חברי הכנסת מהאופוזיציה, חבר הכנסת אהוד ברק וחברת הכנסת ענת מאור. לא שמענו, חוץ מהתקפות על ראש הממשלה, חוץ מהתקפות על הממשלה – לא שמענו מלה וחצי מלה, הערה, רמז דק, משהו קטן על קריאה לערפאת להפסיק את הטרור. על כך שערפאת לא נוהג כהלכה, על כך שהוא מפר את ההסכמים – – –

אהוד ברק (העבודה):

כנראה היה לך רגע של לפסוס. תקראי אחר כך את הדברים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא היה לי שום רגע של שום דבר. מלה אחת לא אמרתם. רמז לא היה.

אורי אור (העבודה):

הצעת האי-אמון היא נגד בנימין נתניהו, לא נגד ערפאת.

שרת התקשורת ל" לבנת:

אדוני היושב-ראש, לא נשמעה כאן מלה אחת של ביקורת – לא התקפה, אלא ביקורת – על הרשות הפלשתינית, על יאסר ערפאת, על מה שהם עושים, על האור הירוק שהוא נתן לטרור, ותיכף עוד. אומר כמה מלים גם על העניין הזה.

חבר הכנסת אהוד ברק מדבר על ראש הממשלה שנמצא בנסיעות בעולם. זה נכון, ראש הממשלה נוסע ונפגש עם מנהיגים, הוא ימשיך לנסוע ולהיפגש עם מנהיגים ברחבי העולם, זו חובתו וזה תפקידו. לעומת זאת, חבר הכנסת אהוד ברק נוסע במסעי פריימריס בכל הארץ, עד כדי כך שהוא אפילו לא בא להצבעה על חוק ההמרה. אף אחד לא יודע אם הוא בעד, הוא נגד, יש לו דעה, אין לו דעה, יש לו עמדה, אין לו עמדה.

נעמי חזן (מרצ):

שאול יהלום (מפד"ל):

זאב בויים (הליכוד-גשר-צומת):

היו"ר מ' שטרית:

חברת הכנסת חזן, חבר הכנסת יהלום, חבר הכנסת בויים, אני מבקש.

שרת התקשורת ל" לבנת:

אדוני היושב-ראש, הוא ימשיך לנסוע בארץ, והוא ימשיך במסעות בין סניפי מפלגת העבודה. כי איך אמר חבר הכנסת אהוד ברק? דמוקרטיה צריכה אופוזיציה. זה נכון, תישאר באופוזיציה, כי דמוקרטיה צריכה אופוזיציה. זה מקובל לחלוטין. אין מה לדבר.

חגי מירום (העבודה):

אל תדאגי – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

תאמין לי, אני לא דואגת.

אלי גולדשמידט (העבודה):

רוצים ממשלת אחדות לאומית?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני רוצה לומר כאן עוד מלה אחת לגבי האופוזיציה.

אהוד ברק (העבודה):

את בעד או נגד ממשלת אחדות?

שרת התקשורת ל' לבנת:

מה שברור הוא, שהמחשבה או הרעיון של ממשלת אחדות, הגם שאני חושבת שזאת אופציה לא ריאלית – אני אמרתי את הדברים בקול רם במהלך השבועות האחרונים – אני חושבת שמה שכן קרה הוא שמפלגת העבודה הצליחה להסתכסך בצורה כל כך משובבת נפש, שלו בשביל זה בלבד כדאי היה להעלות את הרעיון של ממשלת אחדות... כבר לא ברור לי היום, כשעמד כאן חבר הכנסת אהוד ברק על הדוכן, אם הוא דיבר בשם עצמו, בשם חבר הכנסת שמעון פרס, לא ברור בדיוק בשם מי הוא דיבר, אם דיבר בשם מפלגת העבודה. בשם מי דיברת, חבר הכנסת ברק? בשם איזה חלק במפלגת העבודה? זה שחושב שחשוב ללכת לממשלת אחדות, או זה שחושב שאסור ללכת לממשלת אחדות?

אהוד ברק (העבודה):

שני שלישים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — חבר הכנסת ברוך — — —

נעמי חזן (מרצ):

גברתי השרה, מה עמדתך בנושא?

זאב בויים (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

נעמי חזן (מרצ):

את בעד או נגד?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני חושבת שאם במפלגת העבודה – אגב, גם אם במרצ, חברת הכנסת חזן – יקבלו את קווי היסוד של הממשלה, טוב מאוד שאנחנו נלך לאחדות, כי חשובה אחדות בעם, אם רק אפשר. אבל אם אתם לא תקבלו את קווי היסוד של הממשלה, אני נגד ממשלת אחדות. ואני חושבת שהאופציה הזאת איננה ריאלית.

נעמי חזן (מרצ):

— — —

שאול יהלום (מפד"ל):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, יכול להיות שנצא מכאן היום עם איזו בשורה. אם יקומו חברי הכנסת ממרצ ומהעבודה ויודיעו שהם מוכנים לקבל את על עצמם את קווי היסוד של הממשלה, אני אתמוך בממשלת אחדות. אני בעד. אבל אני לא בטוחה שזה מה שהם מתכוונים לומר, או שזה מה שהם רומזים.

על כן, ככל שמפלגת האופוזיציה הראשית, מפלגת העבודה, מסוכסכת ומפולגת, היא גם איננה מהווה – – –

היו"ר מ' שטרית:

חברי הכנסת. חבר הכנסת גולדשמידט. חבר הכנסת ביילין. חבר הכנסת אור.

שרת התקשורת ל' לבנת:

מפלגת העבודה, לצערי הרב, איננה מגלה אחריות בנושאים שלגביהם יש לנו, או צריכה להיות לנו, תמימות דעים, כמו המלחמה בטרור, כמו אחדות ירושלים. תמיד אפשר לומר: אנחנו בעד, אבל לא כרגע, לא זה הזמן. אנחנו בעד בנייה בהר-חומה, אבל לא עכשיו. תמיד אפשר לומר: כן, כן, אנחנו נגד טרור באופן כללי. אבל אנשי מפלגת העבודה רצים כל הזמן להיפגש עם ערפאת, הם רצים להיפגש עם ערפאת גם כאשר אנחנו אומרים שכל עוד לא ייפסק הטרור וכל עוד ערפאת לא ייתן אור אדום לטרור, אי-אפשר להמשיך מפני שזה לא תהליך של שלום.

אני רוצה לומר לחבר הכנסת ברק, הזכיר את זה קודם אולי ברמז חבר הכנסת עוזי לנדאו בדבריו: אם אנחנו מדברים על תהליך שלום ועל טרור, ואנחנו ודאי רוצים ללכת לתהליך של שלום, לא לתהליך הזה כמו שהוא מתנהל כרגע אבל לתהליך של שלום, משום שאנחנו רוצים להגיע לשלום, השאלה היא רק באיזה מחיר. אם מאז הסכם אוסלו, ב-30 החודשים שאחריו ועד לבחירות, נהרגו 213 ישראלים בפעולות טרור – וזה פי-שניים ממספר הישראלים שנהרגו בפעולות טרור ב-30 החודשים שלפני כן – צריך לדעת את זה וצריך לזכור את הנתונים.

אורי אור (העבודה):

כמה נהרגו במלחמות?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אין קשר בין מה שאתה אומר, חבר הכנסת אורי אור, לבין מה שאני אומרת עכשיו. תענה לגופו של עניין. תהליך השלום הזה, במרכאות כפולות ומכופלות, שאליו אתם הבאתם את מדינת ישראל לא הוביל לשלום, הוא הוביל ליותר טרור.

רחבעם זאבי (מולדת):

אז למה אתם ממשיכים אותו?

שרת התקשורת ל' לבנת:

רק רגע, חבר הכנסת זאבי, עוד רגע.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

שרת התקשורת ל' לבנת:

לכן אנחנו הגענו והבחירות התקיימו, למרבה הצער, במצב שבו הסכמי אוסלו כבר היו חתומים, כבר היו עובדה קיימת, ולמשלה הנוכחית אין דרך אלא לנסות להתקדם אתם לאט יותר – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

למרות זאת הבטחתם שלום וביטחון. איפה זה?

שרת התקשורת ל' לבנת:

נכון. לאט יותר, בדרך אחראית יותר – –

סופה לנדבר (העבודה):

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – לא כשכל פעם שיש פיגוע טרור מאיצים תהליך אלא להיפך, כשיש פיגוע טרור עוצרים תהליך. והתהליך נעצר, חבר הכנסת זאבי. הוא נעצר לא כי רצינו לעצור אותו, הוא נעצר מפני שהפלשתינים עדיין משתמשים בטרור, כפי שאמר ראש אמ"ן בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת – –

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת הנדל.

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – הם משתמשים בטרור לאורך כל השנים מאז נחתם הסכם אוסלו. הם משתמשים בטרור כל הזמן כאיום, כאיום שהם גם מממשים אותו אם הם לא משיגים את התוצאות הרצויות להם. למעשה ערפאת במעין דלת מסתובבת משחרר מחבלים, אוסר מחבלים, ונותן להם אור ירוק לטרור.

אדוני היושב-ראש, ההפרות של הרשות הפלשתינית – הפרות הסכם אוסלו, אותן הפרות שעליהן, בין היתר, הולך ראש הממשלה ומדבר עם מנהיגי העולם כדי להראות להם את פרצופו של ראש הרשות הפלשתינית, כדי להעמיד אותם על חומרת הדברים, כדי להעמיד אותם על הצורך שלנו להתלכד סביב עניין ירושלים, על עמידתנו האיתנה והבלתי-מתפשרת בעניין ירושלים. למרות כל מה שמנסים להגיד ואף שהאופוזיציה אינה תומכת בזה – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

תעשו ואל תדברו. אתם רק מדברים. תלמדו את מלאכת העשייה. פחות לדבר, לעשות.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת גולדשמידט, אופוזיציה מדברת וזה בסדר גמור. הממשלה הולכת בדרך אחרת, כי היא קיבלה מנדט ללכת בדרך אחרת מהדרך שאתם הלכתם בה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אז תלכו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אנחנו הולכים.

חגי מירום (העבודה):

אתם עומדים.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

הולכים אחורה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

צריך לזכור, אדוני היושב-ראש, שאנחנו נמצאים במצב שבו הפלשתינים בנו ציפיות לקבל 90% משטחי יו"ש עוד לפני המשא-ומתן על הסדר הקבע, עוד לפני המשא-ומתן על ירושלים, על זכות השיבה, לפני שכל זה בכלל יעלה לדין. מה אנחנו אומרים היום?

שאול יהלום (מפד"ל):

מה את אומרת על יושב-ראש הקואליציה, שחתם הסכם עם חבר הכנסת ביילין?

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת יהלום, לא הסתרתי את דעתי על ההסכם הזה. הוא חתם אותו על דעת עצמו כחבר הכנסת ולא כיושב-ראש הקואליציה. הוא אמר את זה, גם אחרים אמרו את זה, ודעתי בהחלט לא נוחה מזה, אבל אני רוצה כאן להזכיר – ראש הממשלה אמר – – –

אורי אור (העבודה):

מקסים לוי (הליכוד-גשר-צומת):

זה בתיאום עם ראש הממשלה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

זה לא בתיאום עם ראש הממשלה.

מקסים לוי (הליכוד-גשר-צומת):

ראש הממשלה – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

זה לא בתיאום עם ראש הממשלה. הוא העביר לראש הממשלה את המסמך, ראש הממשלה ראה אותו, זה לא על דעתו, לא בתיאום אתו, ואין לזה שום שחר. הדברים נעשו על דעתו של מיכאל איתן כחבר כנסת פרטי.

חגי מירום (העבודה):

זה הולך להיות קווי היסוד של ממשלת האחדות, שאת תהיי חלק ממנה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אתה יודע מה? בוא נסכם שלא אתה ולא אני נהיה חלק ממנה.

חגי מירום (העבודה):

אני הסכמתי.

שרת התקשורת ל' לבנת:

גם אני. אדוני היושב-ראש, אמרתי שהפלשתינים בנו ציפיות לקבל 90% מהשטח ביו"ש עוד לפני המשא-ומתן על ירושלים ועל זכות השיבה. אנחנו אומרים היום: אם נגזר עלינו להתעמת על נושא ירושלים ועל נושא זכות השיבה ועל הפסקה מלאה של הטרור ומלחמה של ערפאת בטרור, בואו נעשה את זה עכשיו, לפני ש-90% מהשטח בידיהם. זאת כל התורה כולה על רגל אחת, ולכך אנחנו הולכים.

רחבעם זאבי (מולדת):

למה לא לפני חברון? איפה התבונה המדינית שלכם? מה שאמרת זה יפה מאוד: נברר אתם כעת את הדברים. למה לא לפני חברון?

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת זאבי, תן לי, אני רוצה להשיב לך. אני, כידוע לך, הצבעתי בממשלה נגד הסכם חברון בדיוק מהטעם הזה – כי אני חשבתי שהיה צריך לעשות את זה קודם. אבל רוב חברי בממשלה חשבו שצריך להגיע להסכם חברון, ואכן הממשלה לא רק חתמה על הסכם חברון ולא רק פינתה את כוחותינו מחברון על-פי ההסכם, אנחנו הלכנו לעוד צעדים מרחיקי-לכת, שלא תמיד אהבתי אותם. אני אומרת את זה בצורה מאוד ברורה, ואני אמרתי את זה בצורה ברורה.

אברהם פורז (מרצ):

— — — חבר הכנסת עוזי לנדאו

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — רק רגע אחד. אנחנו שחררנו

אברהם פורז (מרצ):

— — — גברתי השרה

שרת התקשורת ל' לבנת:

יש ממשלה. גם אם אני במיעוט בממשלה, גם אם אני מצביעה נגד, האחריות הממשלתית מחייבת אותי, אני אומרת את זה בצורה הברורה ביותר. לכן, חבר הכנסת פורז — — —

אברהם פורז (מרצ):

גברתי השרה, אני שואל שאלה. מי יגן על ראש הממשלה? את לא, העבודה לא, מרצ לא, אז מי?

הי"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת פורז, אתה תגן על ראש הממשלה.

רחבעם זאבי (מולדת):

הוא אומר דברים נכונים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

הוא אומר דברים לא נכונים, אני אסביר למה.

רחבעם זאבי (מולדת):

שיבוא ראש הממשלה ויגן על הממשלה.

הי"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת זאבי, אני מבקש לתת לשרה לדבר. תיכף יהיה לך זמן, אני רואה שאתה רשום לאחת ההצעות, תוכל להשמיע את דבריך.

אלי גולדשמידט (העבודה):

השר מצא היה מגן על ראש הממשלה.

הי"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת גולדשמידט, חבר הכנסת יהלום, כידוע לכם, המערכת שלנו היא דמוקרטית וההחלטות מתקבלות ברוב קולות. לכן כל הוויכוח הזה הוא מיותר, אני מבקש לא להפריע לשרה לדבר.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אבל לא בהרבה קולות כאלה.

הי"ר מ' שטרית:

לפחות ברוב קולות.

אברהם פורז (מרצ):

אדוני היושב-ראש, מסתבר שראש הממשלה בבידוד מזהיר.

הי"ר מ' שטרית:

עובדה שיש לו רוב.

אברהם פורז (מרצ):

אף אחד לא תומך בו. מי תומך בו?

הי"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת פורז, הוויכוח הזה מיותר. אתה יודע את זה כמוני בדיוק.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

הי"ר מ' שטרית:

חברים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת פורז, חבר הכנסת זאבי וחברי כנסת אחרים שקראו פה קריאות ביניים, להגיד שראש הממשלה בבידוד ואין לו רוב ואין מי שיגן עליו, זה הרי פשוט קשקוש גמור.

אלי גולדשמידט (העבודה):

יש, מצא. השר מצא מגן עליו תמיד.

שאול יהלום (מפד"ל):

פרס, פרס.

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת גולדשמידט. חבר הכנסת יהלום. רבותי, אני אתחיל לקרוא אנשים לסדר. אני מבקש.

שרת התקשורת ל' לבנת:

תנסו להתאפק קצת. זה קשה, אבל באמת. אני לא באתי עם נאום כתוב מהבית, שאני קוראת אותו, אני מנסה לענות באמת לגופו של עניין ולקיים אתכם איזה דו-שיח, לא לשאת נאום כתוב מתוך ההגדה. אני באמת מנסה לענות גם על הערות שנשמעות כאן.

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מבקשת שיתאפשר לי גם לענות וגם לדבר בלי שכל שנייה יקטעו אותי. להגיד שראש הממשלה נמצא בבידוד או שאין לו רוב, זה הרי קשקוש שאין כדוגמתו. לראש הממשלה יש רוב. קשה לכם להשלים עם זה, אבל העובדה היא שיש לו רוב. אני אומרת כאן בצורה הברורה ביותר, אין לי שום בעיה להגן על ראש הממשלה ואין לי שום בעיה להגן על הממשלה. אני מביעה את עמדותי כפי שצריך בממשלה, ואחר כך בכנסת אני נושאת באחריות כמו כל חבר בממשלה, לרבות זה שהצבעתי

בכנסת בכאב לב גדול בעד הסכם חברון. משום שכל עוד אני בממשלה, אני אביע את עמדותי, וההחלטות מתקבלות ברוב ומיעוט. זו דמוקרטיה, חברי חברי הכנסת.

אבל, אני רוצה להגיד עוד לחבר הכנסת זאבי, בהמשך לשאלה שלו מקודם: אנחנו הלכנו דרך ארוכה, אולי לפעמים לטעמי אפילו הלכנו קצת יותר מדי רחוק. אמרתי את זה. אבל הממשלה החליטה, ואני מכבדת את ההכרעה הזאת. אנחנו שחררנו מחבלות פלשתיניות, בהן כאלה עם דם על הידיים. אנחנו עשינו דברים קשים ביותר כדי לנסות ולראות האם אפשר באמת להמשיך באותה דרך שלא אהבנו, שכולנו התנגדנו לה, שהצבענו נגדה, אבל היא חלק מתוך הסכמים חתומים. אז יכול להיות שהיה צריך לבדוק קודם אם ערפאת מתכוון לעמוד בהסכמים או לא, אם ערפאת מתכוון להילחם בטרור או לא. אבל זה לא משנה כלל. אנחנו היום יודעים בצורה הברורה ביותר, שערפאת לא רק נותן אור ירוק לטרור, אלא הוא משטה בנו, הוא משטה בעולם, הוא לא נלחם בטרור והוא נותן לארגוני הטרור את כל ההצדקה ואת כל הדחיפה לבצע פיגועי טרור נגדנו. — — —

רחבעם זאבי (מולדת):

יפה מאוד, תיסוגו מאוסלו. לכן תיסוגו מאוסלו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת זאבי, לכן אנחנו אומרים היום: אם נגזר עלינו להתעמת על עניין ירושלים, אם נגזר עלינו להתעמת על עניין זכות השיבה ועל חיינו כאן בביטחון ללא טרור, הבה נעשה את זה עכשיו, לפני שרוב השטח בידיהם. על כן, כדי לדלג על כל אותם שלבים, הציע ראש הממשלה ללכת למשא-ומתן על הסדר הקבע.

רחבעם זאבי (מולדת):

אתם מחפשים עילה לא להסיק מסקנה נוספת מאוסלו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, שמעתי כאן בנאומים דברים על המצב הכלכלי הקשה של המדינה, אמרו כאן קודם כל מיני פתגמים: אין משקיעים, אין שלום, אין השקעות. אני לא מבינה, איך אתם מעזים להביא את הנתונים האלה? אני מציעה כך — — —

חגי מירום (העבודה):

יש פריחה, האביב הגיע.

אלי גולדשמידט (העבודה):

— — —
אין מקום לשים

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת גולדשמידט, אולי תקשיב, תנסה להאזין לנתונים, אולי זה יעשה משהו.

היו"ר מ' שטרית:

אתם כנראה יודעים מראש מה היא רוצה להגיד.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אולי אם תקשיב לא תצדיק אותי, אבל לפחות תהיה בשקט רגע.

אברהם פורז (מרצ):

— — —
גברתי השרה, שקרוריים

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא, אני לא מוכנה לשמוע יותר הפרעות.

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת פורז.

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא זו בלבד שהשארתם את המדינה עם גירעון של 7.6 מיליארדי דולרים, פשוט משכנתם את כל הנכסים שלנו.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

זאת הסיבה שהעברתם את כספי שיקום השכונות להתנחלויות?

שרת התקשורת ל' לבנת:

נתון שמתפרסם היום – אני מציעה לכם לקרוא הבוקר את עיתון "הארץ", חבר הכנסת ברק, יכול להיות שאתה עסוק בקריאת ביאליק, אבל אני מציעה לך לקרוא הבוקר את "הארץ", את "גלובס" מאתמול בלילה – – –

אהוד ברק (העבודה):

תדברי עם גבי ללוש, עם ראשי העיריות, תראו את מצב האבטלה במדינה.

היו"ר מ' שטרית:

אם אתם רוצים להעלות הצעה לסדר-היום רק כדי להעלות אותה ולא לשמוע תשובה, זו גם דרך – –

אהוד ברק (העבודה):

אתה באת מיבנה, אדוני היושב-ראש, תראה מה מצב האבטלה ביבנה, בדימונה.

היו"ר מ' שטרית:

ביבנה אין אבטלה, חבר הכנסת ברק, האבטלה בארץ היא בלוף, האנשים לא רוצים לעבוד, זה הכול. תסביר לי איך יש אבטלה של 100,000 איש אבל יש 300,000 עובדים זרים? תסביר לי את הפרדוקס הזה, ואני מוריד את הכובע.

אהוד ברק (העבודה):

ביבי טוב לעשירים.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אתם הולכים לפגוע באוכלוסיות שתמכו בכם, שכונות העוני.

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת בן-מנחם, אני לא רוצה להתערב בוויכוח, אני מבקש לתת לשרה לדבר.

שרת התקשורת ל' לבנת:

ובכן, על-פי הנתונים שמתפרסמים הבוקר – – –

חגי מירום (העבודה):

נשמע על פריחה בתיירות.

היו"ר מ' שטרית:

אתם מפריעים לה לדבר.

שרת התקשורת ל' לבנת:

על-פי הנתונים שמתפרסמים הבוקר – תיקחו אחר כך את הנתונים ותבדקו אותי – העלייה ביצוא התעשייתי במרס השנה היא עלייה של 5.5 לעומת מרס 1996. אבל לא רק זה – עלייה בהיקף ההשקעות של משקיעים זרים בתעשיות ההיי-טק בארץ. תקשיבו טוב: ב-1996 – מיליארד ו-200 מיליון דולר, לעומת 240 מיליון דולר ב-1995, לעומת 26 מיליון דולר ב-1994.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

שרת התקשורת ל' לבנת:

תקשיבו רגע, אל תצקו. תקשיבו, חברים. מספר הפניות ברבעון -- --

אליהו בן-מנחם (העבודה):

--- את מטעה את הציבור.

היו"ר מ' שטרית:

זה לא מסתדר עם התיאוריה. חבר הכנסת בן-מנחם.

שרת התקשורת ל' לבנת:

תקשיבו רגע, אל תצקו.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

שרת התקשורת ל' לבנת:

ודאי שלא, מדובר על משקיעים זרים, אתם הרי לא שומעים על מה מדובר. מספר הפניות לקרנות של המדענית הראשית במשרד התעשייה והמסחר ברבעון הראשון של 1997 גדל לאין שיעור לעומת מספר הפניות שהיו ב-1996 או בשנים שלפני כן.

אני אומרת לכם – אני לא רק שרה מקשרת, אני גם שרת התקשורת – כמות המשקיעים שמגיעים לארץ רק לחברות הטלקומוניקציה וההיי-טק, כמות הבנקים להשקעות, חברות להשקעות, חברות היי-טק, חברות טלקומוניקציה, היא פשוט אדירה; מדובר בהשקעות ענק.

אפשר לשקר לכל הציבור חלק מהזמן, או לחלק מהציבור חלק מהזמן – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

העיתונים משקרים? כל העיתונים כותבים על מיתון, הבנייה ירדה, אין תיירות, האבטלה עלתה – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת גולדשמידט, אני הרי מפנה אותך בדיוק לעיתונים. שב, תקרא את הנתונים, תלמד אותם קודם.

אלי גולדשמידט (העבודה):

לא, תיסעי לדימונה ותראי – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

אתם הרי לא יודעים על מה אתם מדברים. אם הזכיר כאן קודם – – –

אברהם פורז (מרצ):

ראש הממשלה אמר – – –

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת פורז, תנו לשרה לדבר, אי-אפשר כך. אני קורא אותך לסדר בפעם הראשונה, אתה פעיל מדי היום.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אם כל כך טוב לממשלה למה כל כך רע לעם?

היו"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת בן-מנחם, לא רע לעם, השאלה היא על איזה עם אתה מדבר, כל אחד והעם שלו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

הם מדברים בשם העם. מנהיגי מפא"י היו אומרים "ההם", בה"א ובקמץ, אתם כבר לא מדברים בשם "ההם", מה לעשות, וגם לא בשם העם.

אם קודם הזכיר כאן חבר הכנסת שטרית את העובדים הזרים, אני רוצה להזכיר שהגידול הדרמטי הזה חל בארבע השנים האחרונות. אתם הרי יודעים את זה מצוין ומכירים היטב את כל הנתונים על עובדים זרים שלוקחים מקומות עבודה מישראלים.

אלי גולדשמידט (העבודה):

בקיצור, הכול טוב.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, הייתי מצפה לביקורת לגיטימית של האופוזיציה – זה לגיטימי, זה אפילו רצוי ונחוץ במשטר דמוקרטי; אבל מצד אחר הייתי מצפה שלפחות אותה מידה של ביקורת, או חצי מאותה ביקורת שהאופוזיציה מפנה כלפי הממשלה היא תפנה גם כלפי הפרטנרים שלה להסכמי אוסלו, כלפי הרשות הפלשתינית. הייתי מצפה שהאופוזיציה תיתן גיבוי לממשלה כשהיא נלחמת בטרור – – –

אליהו בן-מנחם (העבודה):

כמו שנתתם לנו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

הייתי מצפה שהאופוזיציה תיתן גיבוי לממשלה כשהיא באה להגן על ירושלים. אבל כנראה הציפיות האלה הן ציפיות שווא, האופוזיציה עסוקה בכל מיני מהומות פנימיות וכנראה אין לה זמן, היא עוד לא הספיקה לתת גיבוי לממשלה באותם נושאים שלפחות בהם היא אמורה לראות עין בעין עם הממשלה.

לכן, אדוני היושב-ראש, אני מציעה להסיר את ההצעות של האופוזיציה מסדר-היום.

אני רוצה לסיים בברכת חג חירות כשר ושמח לכל בית ישראל, וכמובן, לכל חברי הכנסת.

היו"ר מ' שטרית:

מה בדבר ההצעות של הקואליציה?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מציעה שכל ההצעות – – –

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

לוועדה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

להעביר לוועדה? בסדר, נעביר לוועדה.

היו"ר מ' שטרית:

תודה רבה. רבותי, השרה מציעה להעביר את הצעות המציעים לוועדה. יש בפני הצעות אחרות. אני קורא לחבר הכנסת רחבעם זאבי להציע, מהמיקרופון, להסיר את הצעתו של חבר הכנסת אהוד ברק.

רחבעם זאבי (מולדת):

אדוני היושב בראש, חברי הכנסת, הקשבתי לנאומה של השרה המקשרת, הגברת לימור לבנת, ולא הצלחתי להבין את הלוגיקה שבו. הקשבתי הקשב היטב. היא יודעת שערפאת משקר, היא והממשלה יודעים שערפאת לא יילחם בטרור, היא והממשלה יודעים שערפאת רק רוצה לקבל מאתנו דברים, שטחים וכיוצא בזה, ובכל זאת כל הביקורת שלה היא על האופוזיציה משמאל – יש גם אופוזיציה מימין – מדוע לא ביקרתם את שותפכם, את חברכם, ערפאת.

אני שואל אותה השאלה אותך, גברתי, נציגת הממשלה: מדוע אתם ממשיכים לדבר אתו? מדוע אתם ממשיכים לעגוב עליו? מדוע אתם לא מפסיקים את התהליך הקרוי בטעות ובשקר תהליך השלום? מה את מלינה על השמאל? פעם אמרתם: קיבלנו את זה בירושה. היום אתם יודעים שהירושה גרועה ושהייתם צריכים לחשוב קודם. את בעצמך הודית שלפני חברון היה צריך לדעת את זה. את ידעת את זה, רוב חברייך בממשלה לא ידעו את זה; היום כולכם יודעים את זה. איפה המסקנה?

מלה אחרונה על המצב בחברון. היישוב היהודי בחברון נמצא בהתקפה בלתי פוסקת של אבנים, של בקבוקים, של מקלעי אבן. בניגוד לכל מה שאתם, הממשלה של הליכוד, הסכמתם, הם חודרים לתוך אזור החיץ, הם לא נותנים לנסוע בכביש העולה לתל-רומיידה לאדמות ישי בטענה של תיקון הכביש; אבל שוב, גם שם הם מרמים כי הם לא נותנים לנסוע בצורה מסודרת, הם פוגעים בנשים ובילדים. אתמול פצעו שם ילדים, פצעו חיילים – איפה הממשלה? מדוע אתם לא חוזרים לחברון, מגרשים משם את "המשטרה" הפלשתינית, שולטים בחברון ובנותיה כדי שיהיה שם ביטחון ליהודים שחיים שם וליהודים שפוקדים ברבבותיהם את מערת-המכפלה?

הי"ר מ' שטרית:

תודה לחבר הכנסת זאבי. יש בפני הצעה של חבר הכנסת בנימין אלון להסיר את הצעתה של חברת הכנסת ענת מאור.

בנימין אלון (מולדת):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני לא ארחיב את הדיבור על מה שהקדים אותי בו חבר הכנסת זאבי, אני רק רוצה לומר בשורה התחתונה, כי אני רואה סכנה חמורה בשאננות הזאת. במקום להודיע על סגר מוחלט והרמטי, הממשלה מבשרת לנו, למרות הכול, ש-20,000 ערבים יגיעו, וזה סיכון ביטחוני. למה הממשלה לא מנצלת את המצב הקשה הקיים כדי לתת לערבים להתבשל במיץ של עצמם? שיעשו אינתיפאדה נגד מה שהם קוראים: המשטרה הפלשתינית. אין לנו היום נקודות חיכוך אתם. לספח את 400 המטר של קבר רחל, להוציא אותנו מהמצור ולספח אותו לגילה, כנ"ל את מערת-המכפלה, ושאר הדברים – סגר הרמטי מוחלט. צריך, במדיניות חכמה, לנצל את המציאות הקיימת.

כואב לי לשמוע את השרה לבנת ואת חבר הכנסת לנדאו, שאומרים את האמת, ולראות את העשייה שהיא בפירוש כהמשך של הסכמי אוסלו. מה שפעם היה רק דעת היושב-ראש בליכוד הפך להיות דעת הכלל בליכוד.

אני רוצה לנצל את הדקה הזאת גם להתריע. זאת שאננות שתעלה לנו ביוקר, ועדיף להתמודד עם העובדים הזרים, ולהתמודד אתם בצורה חכמה יותר. לא לתת לערפאת להגיד שהוא נגד עובדים זרים. אין לנו מה לפרנס אותם, שיתקעו פה שורשים באדמה ויעשו לנו סכסוך לאומי. תעשו סגר מוחלט. גם רבין המנוח היה רגיש יותר בנקודה הזאת מהממשלה הקיימת, לצערי.

הי"ר מ' שטרית:

תודה רבה לחבר הכנסת בני אלון. אני מזמין את חבר הכנסת חגי מירום, שמבקש להסיר את הצעתו של חבר הכנסת עוזי לנדאו.

חגי מירום (העבודה):

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, שוב ושוב עולה כאן חבר הכנסת עוזי לנדאו, ומדבריו מסתבר שאין פתרון כלשהו למצב שאנחנו נתונים בו. הרבה מאוד שלילה של הדברים שנעשו, שום הצעה קונקרטית, שום פתרון, לא מדיני, לא ביטחוני.

הגעגועים לעזה, התחושה של המיה לקראת הקסבה בשכם מחדש, פיעמו פה מתוך הנאום הזה של חבר הכנסת עוזי לנדאו. אפילו מדיניות ממשלתו לא מקובלת עליו.

אפשר פשוט להזיל דמעה מהמחשבה לאן יושב-ראש ועדת החוץ והביטחון מתכוון לשלוח את הבנים שלנו בחודשים הקרובים, עם טנקים, עם כלי נשק, עם היכולות הצבאיות שלנו אל מול עם אחר, שאנחנו על-פי תפיסתו צריכים להיות כובש שלו לנצח ולחיות לנצח על חרב.

אשר על כן, אני מבקש להסיר את הצעתו של חבר הכנסת לנדאו מסדר-היום.

היו"ר מ' שטרית:

תודה לחבר הכנסת חגי מירום. יש בפני הצעה של חבר הכנסת נסים דהן להסיר את הצעתו של חבר הכנסת זאב בוימ.

נסים דהן (ש"ס):

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, שמעתי בקשב רב גם את נאומי האופוזיציה וגם את נאומי הקואליציה, ואנו, כתנועת ש"ס, אמרנו בעבר, ואנחנו נחזור ונאמר: לא מספסלי השמאל תבוא הישועה, וגם לא מספסלי הימין, לצערנו הרב, תבוא הישועה. גם כשמפלגת העבודה, מערך, שמאל, היתה בשלטון היו פיצוצי אוטובוסים, היו פיגועי טרור. הפלשתינים, שנתנו להם הכול, לא הסתפקו בכל מה שנתנו להם כשרצו אחריהם, חיזרו אחריהם וחיכו למוצא פיהם – לא הסתפקו בזאת. לצערנו הרב, גם כשמנהלים מדיניות של יד קשה ולא נותנים להם כל מה שרוצים ומנהלים משא-ומתן על כל פסיק ועל כל תג – גם כן, לצערנו הרב, זה לא עוזר, והטרור ממשיך. לכן, לא השמאל ולא הימין.

יש לנו הצעה פשוטה יותר. אם תהיה אחדות בעם – ולזה תמיד קראנו ולזה תמיד אנחנו קוראים – הדרך היחידה להציל את עם ישראל היא בחזית אחידה של עם ישראל מול אויביו. את זה האופוזיציה לא משכילה לעשות, לצערי הרב, ובזה טמון כל האסון הגדול של עם ישראל.

אני מקווה שיתפכחו, ויפה שעה אחת קודם.

הי"ר מ' שטרית:

תודה לחבר הכנסת נסים דהן.

חבר הכנסת ברק, האם אתה מסכים להעביר את הצעתך לוועדה?

אהוד ברק (העבודה):

אני בעד מליאה.

הי"ר מ' שטרית:

חברת הכנסת ענת מאור, את מסכימה להעביר לוועדה?

ענת מאור (מרצ):

למליאה.

הי"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת עוזי לנדאו?

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

מליאה.

הי"ר מ' שטרית:

חבר הכנסת זאב בוים?

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

מליאה.

הי"ר מ' שטרית:

רבותי, כל חברי הכנסת מבקשים להעביר את הצעותיהם למליאה, ואנחנו נצביע על ארבע הצעות יחד. מי בעד – – –

חגי מירום (העבודה):

אחת אחת.

הי"ר מ' שטרית:

למה אחת אחת? מה קרה?

חגי מירום (העבודה):

היו הצעות להסיר, מה קרה לך? בשום פנים ואופן לא – – –

הי"ר מ' שטרית:

רגע, רגע, אם אתה מבקש אחת אחת – נצביע אחת אחת. אין בעיה. נצביע אחת אחת, רבותי.

חגי מירום (העבודה):

ודאי שאני מבקש להצביע אחת אחת.

הי"ר מ' שטרית:

רבותי, אנחנו מצביעים על הצעתו של חבר הכנסת אהוד ברק. אני מבקש להצביע. מי בעד ומי נגד העברתה למליאה?

הצבעה מס' 1

בעד ההצעה לכלול את הנושא בסדר-היום – 29

בעד ההצעה שלא לכלול את הנושא בסדר-היום – 8

נמנעים – 1

ההצעה לכלול את הנושא שהעלה חבר הכנסת א' ברק בסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

היו"ר מ' שטרית:

29 בעד, שמונה נגד, נמנע אחד. ההצעה הועברה בזאת לדיון במליאה.

אנחנו מצביעים על הצעתה של חברת הכנסת ענת מאור. מי בעד ומי נגד העברת ההצעה לדיון במליאה? אבקש להצביע.

הצבעה מס' 2

בעד ההצעה לכלול את הנושא בסדר-היום – 28

בעד ההצעה שלא לכלול את הנושא בסדר-היום – 8

נמנעים – 2

ההצעה לכלול את הנושא שהעלתה חברת הכנסת ע' מאור בסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

היו"ר מ' שטרית:

בעד – 28, שמונה נגד, שני נמנעים. הצעתה של חברת הכנסת ענת מאור מועברת לדיון במליאה.

אנחנו מצביעים עכשיו על הצעתו של חבר הכנסת עוזי לנדאו – דיון במליאה. מי בעד ומי נגד? אבקש להצביע.

הצבעה מס' 3

בעד ההצעה לכלול את הנושא בסדר-היום – 15

בעד ההצעה שלא לכלול את הנושא בסדר-היום – 21

נמנעים – 1

ההצעה שלא לכלול את הנושא שהעלה חבר הכנסת ע' לנדאו בסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

היו"ר מ' שטרית:

רבותי, 15 קולות בעד, 21 נגד, אחד נמנע, ההצעה איננה מועברת למליאה.

אנחנו מצביעים על הצעתו של חבר הכנסת זאב בויס. מי בעד ומי נגד העברה למליאה? בבקשה, אנחנו מצביעים.

הצבעה מס' 4

בעד ההצעה לכלול את הנושא בסדר-היום – 15

בעד ההצעה שלא לכלול את הנושא בסדר-היום – 23

נמנעים – אין

ההצעה שלא לכלול את הנושא שהעלה חבר הכנסת ז' בויס בסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

היו"ר מ' שטרית:

אני קובע בזאת, כי ברוב של 23 נגד, 15 בעד, ההצעה איננה מועברת למליאה.

רבותי, אני מבקש בהזדמנות הזאת, מאחר שלא ניפגש עד אחרי פסח, כי אני לא אכנס פעם נוספת את הכנסת, לאחל לכם, למשפחותיכם ולכל בית ישראל חג כשר ושמח.

אני נועל בזאת את הישיבה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:48.